

IHO GATASOK ¹

ÁLTALÁNOS

Azért vagyok lenbimbó,

Hogy szeressen a bíró.
Azért vagyok lenvirág,
Hogy szeressen a világ.

Resze-resze-resze te²,

Mily megcsaltál az este.
Kicsaltál a kenderbe,
Ott hagytaál egy pendelybe³.

Viszik, viszik e szilvát, (eszik, eszik)

Ropogtassák e magját. (válogassák)
Ha nem adnak belőle, (Én is ettem belőle)
Nyovadjanak meg tőle. (Szerelmes lettem tőle)

Aki rivám haragszik,

Egyék békát tavaszig.
Tavasz után egeret,
Míg e szeme kimered.

Zurgó dió, mogyoró,

Az a leányoknak jó,
Kert tetején döglött ló,
Az a legényeknek jó. (Legényeknek az lesz jó)

Akinek most kedve nincs,

Annak egy csöpp esze sincs.
Akinek most kedve van,
Annak es csak annyi van.

Turót ettem, puliszkát,

Azért nőttem ekkorát.
Turót ettem üresen,
Azért járom ügyesen.

Ez a kicsi mulatság,

Tartana még a világ.
Három éjjel, három nap,
Kimulatom magamat. (Nem elég a lábamnak)

Itt e mámó beteg vót,

Feldörgölték, jobban vót.
Kelj fel, mámó, kürtölnek,
Nem kelhetek, dörgölnek.

Hozd ki mámó székecskét,

Hadd vegyük le szépecskét.
Hozd ki mámó lajtorját,
Hadd vegyük le madárkát.

Hozzák ki a székecskét,

Elhoztuk a szépecskét.
Ki nem hozzák székecskét,
Visszavisszük szépecskét.

-

Jaj, Istenem, valaki (Én Istenem)

Csak a színyig vinne ki. (hína ki)
Onnat tovább nem mennék, (elmennék)
S amit kérne, azt adnék. (amit kérnék)

Járd ki lábom, járd ki most,

Nem poroncsol senki most.
S ez én lábam kijárja,
Mert ez szokott e táncra.

(Járd ki lábom járd ki most,

Nem parancsol senki most.
Ha parancsol, ha nem es,
Járd ki lábom akkor es!)

Pusztinai híd alatt (Barassói)

Nyárson sütik a halat.
Papirosba csavarják, (takarják)
S a legénynek úgy adják. (nyírásának)

Ki kenderit fölveti,

Azt az ura szeret*í*.
Ki kenderit föl nem vet*í*,
Azt az ura nem szeret*í*.

Adjon Isten ne hagyjon,

Mennyországból részt adjon,
Putyinába⁴ bort adjon,

¹ csujogatások (hivogtatások, huhorálások)

² része...

³

⁴

2. oldal

Nekünk örömet adjon.

Csirikolnak e fecskék,

Részegek e (v. szép hurmuzos¹) menyecskék.
Elől járják fotába²,
Hátul rossz katrincába³.

Csirikolnak e fecskék,

Szép hurmuzos menyecskék,
Csirikolnak madarkák,
Részegek e bábecskák.

Mink nem azért mulatunk,

Hogy mik bolondok vagyunk,
Hanem azért mulatunk,
Hogy parákot olvas(s)unk.

Hosszú pince, vasablak,

Este csórén kaptalak.
Ha még egyszer úgy kaplak,
Mindjárt meg es dógozlak.

Somoskai legények,

Szilvaízes lepények.
A lányok, ha akarják,
A hamuba takarják.

Ez a legén legén lesz, (lián)

Míg e világ világ lesz.
Szereteje lián lesz, (legény)
Míg e világ világ lesz.

Vigyázz legény magadra,

Mit vettél e nyakadba.
Éjjel nem hagy aludjál,
Nappal nem hagy dolgozzál.

Ha még egyszer lány lennék,

Kertbe hagymát ültetnék.
Estve, reggel gyomlálnám,
Soha el nem adódnám.

Mind azt mondja e retek,

Hogy én sokat szeretek. (Kettőt-hármát)
Ugyan hazud e retek, (Abba)
Mer én egyet szeretek.

(Még azt mondja a retek,

Hogy én szőkét szeretek.
Ugyan hazud e retek,
Mert én barnát szeretek.)

Szép e virág, ha veres,

Csúf e legén, részeges.
Szép e virág, ha fehér,
Csúf a lián, ha kevé⁴.

Ezt a kicsit látod-e,

Ha megiszom bánod-e,
Szemed szőrét szúrja-e,
A szívedet nyomja-e.

Eléfuték egy utcán,

Elsározám a csizmám.
Nem érdemli meg a lány,
Kiért sáros a csizmám.

Elé 'z ajtóig s vissza,

S e gyűrűmet add vissza.
Mert ha vissza nem adod,
Kitépem a hajadot.

Szegény ember szekere,

Letörött a tengelye.
Menjen haza, csánja meg,
Asszonya szeresse meg. (asszonyát)

Holdvilág, napvilág,

Megbolondult a világ. (megberzendült)
Megbolondult csudájába,
Hogy nem jöhet guzsalyasba. (e nuntába)

Ide fel a csenderbe,

Szegfű termett kenderbe.
Gyere rózsám szedjük le,
Köss bokrétát belőle.

Túl a vizen, tengeren,

Rózsa terem kenderen.
Minden szálon kettő-három,
Jaj Istenem, ki lesz párom.

1

2 fata

3

4 Pozsony F: Szeret vize... 97. énekből

Szép a lián ideig,

huszonöt esztendeig. (huszonhét)
Ha z'ideje haladja, (azután hogy haladja)
akkor világ bolondja. (a legénynek)

(Szép e lián ideig,

Tizennyóc esztendeig.
Tizennyócat haladja,
Többi lián bolondja, lj-hu, huhuhu!)

-

Holdvilág, napvilág,

Megbolondult a világ.

Retket ettem, pityókát,

Ezért nőttem ekkorát.

Akinek most kedve nincs,

Annak egy csepp esze sincs.

Árva csihány kert mellett,

A szeretőm más mellett,
Másnak ül az ölibe,
Nekem néz a szemembe,
Üljél annak ölibe,
Kinek nécc a szemibe.

Kerek a szőlő lapi,

Szeret engem valaki,
Hadd szeressen akárki,
Mer nem mondom meg, hogy ki.
Megmondom a seprűnek, mer
Nem mondja meg senkinek.

MÁS TÁNCOSHOZ

Ez az asszony/ember/ akkora,

Mint egy túrós putyina¹.
Hogy ne legyen akkora,
Ha nem dolgozott soha.

Ne szorítsd a kezemet,

Ismerem az eszedet,
Hezzám való kedvedet.

HÁZIAKHOZ

Aki nem tud táncolni,

Menjen haza aludni.
De mük tudunk táncolni,
Itt maradunk mulatni.

Kicsid nekünk ez a ház,

Kirugjuk a padlását. (oldalát)
Szökjél, gazda csináld meg,
S aztán házasodjál meg.

Ne nezzenek nyilára²,

Met nem vagyunk (jöttünk) halálra.
Ha halálra lettünk (jöttünk) lenne,
Mük ide nem jöttünk lenne.

Haragszik e gazda,³

hogy mink itt mulatunk
Vegye fel-e házát,
mert mink itt maradunk.

ZENÉSZEKHEZ

Fújjad édes muzsikásom,

Mett még vagyon két parásom⁴.
Ha nem hiszed, megmutatom,
S a pengésit neked adom.

Ide lábom, ne oda,

Ne idegen faluba.
Mer' idegen faluba
Nincs ilyen jó muzsika.

Húzd ki cigány hegedűt,

mer a kezed nem ezü (ezüst),
se nem ezüst se nem réz,
csak egy rongyos cigánykéz. (ügyes)

LAKODALOM

Mü nyirászánk⁵ szépecske, (kicsike)

Szökkik, mint e gőrlíce.

¹ putyina – hordó

² nyilára – bolondnak

³ szótagszám csak hat

⁴ para – pénz

⁵ menyasszony, vőlegény

4. oldal

S e nyirelünk nagyecska,
Szökik, mint egy lovecska.

Este lett a leányságnak,
Minden nyári fűzvirágnak.
Este lett a legénységnek,
Minden nyári fűzlevélnek.

(Vége lett a legénységnek,
Mint e nyári fűzlevélnek,
Vége lett a leányságnak,
Mint e nyári virágszálnak.)

Kicsi leány gerendába,
Szikra szökött a lábába,
Kicsi leány ne sikolts,
Meleg likba' van a kócs.

Apró hajma, petrezselyem,
Mük nyirászánk fődíig selyem.
Apró hajma, vízízű,
Mük nyirelünk jószívű.

Apró lapi, petrezselyem,
Mük nyirászánk fődíig selyem.
Aki azt megcsipegeti,
A tavasszal rengetgeti.

Szép az utca, ha poross,
Minden lány szép, ha piross.
Ha piross, nem színtelen,
Csókot kap ő hirtelen.
Ha nem piross, színtelen,
Csókot kíván végtelen.
Csókot kíván végtelen,
Ha kap es, csak véletlen.¹

A mü csiprunk új mázas,
Mük nyirelünk új házas.

Még:

Egy a kettő, egy a kettő,
Eltörött a járom vessző.
Egy a kettő, egy a három,
Eltörött az édes járom.

Ne szeresd a más urát,
mert nem viszen neked fát.
Ne szeresd (a) más asszonyát,
Nem varr neked inget s gatyát.

Keresztanya kendeje,
Ki van téve a kertre.
Keresztapa mellette,
Hogy a szél el ne vigye.

Keresztanya csürkéje
Felszállott az ülőre.
keresztapa megleste,
S a taraját lelőtte.

Kukorica virágszál,
Kapálatlan maradtál.
Kicsi legény kapáld meg,
Aztán házasodjál meg.

Ide azért jöttetek,
Hogy nem vót mit egyetek.
S amíg vót mit egyetek,
Aggyig nem beszéltek.

Adjon Isten szerencsét,
Minden házba két kecskét.
Az udvarra menyecskét,
Fejje meg a kecskecskét.

Kicsi Gyurka gyere ki,
mert megfagytam ideki.
Csinálj burdét², bújj belé,
S engemet is húzz belé.

Kicsi leány gyöngyöt fűz,
Ég a szeme, mint a tűz.
Ha nekem is úgy égne,
'zegész világ szeretne.

Hosszú fekete retek,
Barna legényt szeretek.
Azt es azért szeretem,
Kék a szeme, mint nekem.

Ideki a gödörbe,

¹ Mikecs László: Csángók 273.o.

Kilenc bába dögölve.
Kilenc macska sirassa,
Kilenc kutya ugassa.

Ebben van egy cseppecske,
Ulyan mint a mézecske.
Addig iszom belőle,
Míg lebújom melléje.

Van-e borik áruló,
Annyi vagyon, mint a tó.
Ulyan édes, mint a méz,
Fejed tőle nem nehéz.

Cserebingő, kecskerágó,
Az én uram félrejáró.

Karcsú vagyok, mint a medve,
Ki rivám néz, nincsen kedve.

Járompálca, járomszeg,
Járad bolond, nincs eszed.

Szép a tavasz, szép a nyár,
Szép aki párjával jár.

-

tánczó:
hopszasa

még csujogatás:
Az ajtóig meg vissza (kecskés), Szeretőm
vala -szövegeknél

KEZES TÁNCOK ÉNEKEI

Felsütött a Nap sugára (kezes)¹**Moldva, Lészped**

drmmmmmm;llstls.m.; (la)

v.ö. Kilenc szekér... dal

Felsütött a Nap sugára

Minden ember ablakjára.

||:Jaj Istenem, mi az oka,
Az enyémre nem süt soha:||**Talán meg vagyok átkozva,**

Az Istentől ostorozva.

Vagy Istentől, vagy embertől,

Vagy a régi szeretőtől.

Idegen földön a hazám,

Minden ember édesapám.

Idegen földön a hazám,

Minden ember édesapám.

Idegen földön a hazám,

Minden asszony édesanyám.

Idegen földön a hazám,

Minden asszony édesanyám.

Idegenek, idegenek,Ne egyetek meg engemet.²

Idegenek, idegenek,

Ne egyetek meg engemet.

Idegenek, idegenek,

Hagyjátok, hogy én is éljek.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog.

Mer' én odavaló vagyok,

Hol a fényes csillag ragyog.

Mikor megyek hazafelé,

Nyílik az ég háromfelé

S azér' nyílik háromfelé,

Mer' én megyek hazafelé.

Ragyognak rám a csillagok,

Mert tudják, hogy itthon vagyok.

- más³: dmmm mmmm...**Pusztinaji nagy hegy alatt: ||**

||:Van egy forrás, titok alatt: ||

Aki abból vizet iszik: ||

||:Babájától elbúcsúdzik: ||

Met' én abból vizet ittam: ||

||:A babámtól elbúcsúztam: ||

||:Úgy elbúcsúztam szegéntől

Hirit nem hallom senkitől: ||

Emme hegyen fejr berék⁴, (v. ö. Hazám, hazám)

Az én babám ott keszerë(g).

Ott keszerëg ő magába',

Hogy nem menyek hajzájába.

Hajzám, hajzám, çendësz hajzám: ||

||:Bárçak határid láthatnám: ||

Látám füstjt, de çak elig,

Az ég alatt lëngedëdzik,

Az ég alatt, a föld színyin,

Olyan árva ninçen mind én.

||:Árva vagyok, ninç gyámolóm,

Még a vizet ësz gyászolám: ||

- más⁵**Bánat, bánat, be megettél,**

Me mind csak földbe nem tettél.

Jobb lett volna, s oda betegy,

Mintsem engemet így megegy.

Megyek az útamon elé,

Senki nem mondja, gyere bé.

¹ Horváth Gyula, Mokányos együttes szerint² dallamváltoztatósor³ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 147. dallam, Pusztina 1984⁴ berék –⁵ –

Gyere bé¹, tiszteljelek meg,
Ha búsulsz es, kérdjelek meg.

Nyíljék az ég háromfelé,
Mikor megyek hazafelé.
Jaj istenem, alig élek,
Még egy madartól es félek.

Hazám, hazám (kezes)

Moldva, Pusztina

llm ll.m.; d'd'tl tls.r.; ddds, dml.s.

Eme hegyen fehér berek, (v. ö. Felsütött a nap...)

Az én babám ott kesereg.
Ott kesereg ő magába,
Hogy nem mehet hazájába.

Hazám, hazám, csendes hazám,
Bárcsak határidat látnám.
Látom füstjét, de csak elig,
Az ég alatt lengedezik.

Azt gondolom, hogy a füstje,
Csak az erdő borult ködbe.
Búsul a madár az ágon,
Én is idegen országon.

(vagy: Mind azt mondják nem a füstje,
Csak az erdő borult ködbe.
Mind azt mondják nem a füstje,
Csak az erdő borult ködbe.)

Az ég alatt s a föld színyén,
Olyan árva nincsen mind én.
Az ég alatt a föld színyén,
Olyan árva nincsen mind én.

-

Mikor hazul elindultam,
Nem volt színem², úgy búsultam.
Mikor fele útját értem,
Akkor visszatekintettem.

Testvér mikor az úton jársz,
Szíved fáj-e, ingem nem látsz.
De ha fáj es, mit tudsz tenni,
Egyszer ennek így kell lenni.

Egyszer ennek így kell lenni,
Ketten két útra indulni.
Ketten két útra indulni,
Víg szívünket szomorgatni.
(vagy: Meg kell egymást próbállani,
Meg kell egymást próbállani.)

Úgy meg vagyok keseredve,
Mind a fizfa tekeredve.
Úgy meg vagyok keseredve,
Mind a fizfa tekeredve.

Úgy megválnk mi egymástól,
Mint a lapi az ágától.
Úgy megválnk mi egymástól,
Mint a lapi az ágától.

-

S mikor menek hazafelé,
Nyílott az ég háromfelé.
S azért nyílott háromfelé,
Mer' én megyek hazafelé.

Mer' én odavaló vagyok,
Ahol az a csillag ragyog.
Mer' én odavaló vagyok,
Ahol az a csillag ragyog./
Mer' én odavaló vagyok,
Hol a fényes csillag ragyog.

-

S eszi meg a tyúk a meggyet,
(He', de) mér szerettünk ketten egyet.
Ketten ne szerettünk volna,
Máig es az enyém volna.

-

Addig megyek a víz mellett,
Míg megnyugszom babám mellett.
Elvitte a víz a padlót,

¹ dallamhoz igazodás?

² vagy: színem sem volt

8. oldal

Nincsen szeretőm aki volt.

Visszatenném azt a padlót,

Legyen szeretőm aki volt.
Vissza se teszem a padlót,
Szeretőm se lesz a ki volt.

S addig megyek a víz mellett,

Míg megnyugszom babám mellett.
Babám mellett, s a víz mellett,
Öleljen meg, aki szeret.

S e kertemben egy madár ♥ (kezes tánc)

Moldva

mmffmmr.; mmrrdds,. ; dt,l,l,mmr. ;
dt,s,t,dt,l,.

S e kertemben egy madár,

Terigetem, de nem vár.
Jaj Istenem, de nagy kár,
Hogy az ingem meg nem vár.

Várj meg ingem te madár,

Mer' magadra maradál.
Csirip-csirip te madár,
Mer' magadra maradál.

Ha te ingem meg nem vársz,

Örökké magadra jársz.
Csirip-csirip te madár,
Örökké magadra jársz.

Mikor kicsi lányka voltam (kezes tánc)

Moldva

l,. t, d r m. d t, l; sfmr d r m.
sfsf mrrr dmr dt,l,s, d.r.mrd r m.

Mikor kicsi leány voltam,

Zab aratni járogattam :||
||:Markot hajtani nem tudtam,
Szeretőt tartani tudtam,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj:||

Fáj a szívem sárigra¹,

Sárig hajú leányra :||
||:Fáj a szívem feketére,
Fekete szemű legényre,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Fáj a szívem fehérre,

Fehér bundás legényre :||
||:Fáj a szívem feketére,
Két fekete szép szeműre,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Kék a szeme, nem fekete,

Ki a fene ne szeresse:||
||:Kék a szeme, szökjék ki,
Ne szeresse más senki,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Fáj a szívem szüvedért,

Két fekete szemedért :||
||:Fáj a szívem halálíg,
Koporsóm bezártáig,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Kicsi madár, de fenn jársz,

Mi dolog, hogy alább nem szállsz :||
||:Alább szállnék, de nem merek,
Szeretőd van, attól félek,
Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Este vagyok a faluba (kezes tánc)

Moldva

ll m l. tl m l.; ltd'r' m'm'd'm'

Este vagyok a faluba :||

Készülj kislány guzsalyasba.
Ájnánáná nánánáná nájnáj nájná

A legények a kapuban :||

Leselkednek, mint a kutya.

Onnan fordulnak ajtóra :||

Úgy körmöcsöl,mint a macska.

Onnan fordulnak ablakra :||

Kukucsil bé, mint a róka.

¹ sárig – szőke

Kukucsil bé, mint a róka :||

Odafagyott az ajaka.

Hozd ki kislány azt a gyertyát :||

Engesszük le az ajakát.

Egy kicsi madárka (kezes)

Moldva

d r m m m. m.; r m f m r m d.

Ěgy kicsi madárka¹

Hozám kezdé járni,
Virágos kertembe
Fészket kezdé rakni.

De azt az irigyék

Észre kezdék venni,
Kicsiny madár fészket
Széjjel kezdék hánni.

Madárka, madárka,

Te kicsi madárka,
Ménj el az én rózsám
Üvegablakjára.

Ha nem tudod, hová,

Kérdézz a szomszédját.
Mégmutassa nekéd
Pázsintos udvarát.

Pázsintos udvarát,

Sétálaó gazdáját,
Ablakjában kinyilt
Csokros tulipántját.

Átokul mēghagyom

Mindēn éfiunak,
Ne tartson szeretőt
Titokba magának.

Mer én úgy maradtam,

Mind ősszel a talló,
Melnek ékességit
Levágta ja solló.

(Mer' én azt tartottam,

Nagyon elhírvadtam,
Szeretőm elhagyott,
Magamra maradtam.)

másképp:

Egy kicsi madárka hozzám kezdé járni: ||

Virágos kertembe fészket kezdé rakni: ||

Vasárnap jó regvel kimenék ez útra: ||

Látám édesemet, s ő es láta éngem: ||

Akarám kérdezni, merre jársz édesem: ||

**Szeretőmhöz jártam, mi bajod van
vélem: ||**

KEZES ÉS SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI

**Kicsi madár ♥ (kezes, szerba) (=Kilenc
szekér)**

Moldva

mrmfmrr.d.; drrrmrrrdm.r.mdt.,l.,; (la)

Kicsi madár hogy tudsz élni,

Kicsi madár hogy tudsz élni,
Mikor nem tudsz beszélgetni.

Mer' /lám/ én tudok beszélgetni,

Mer' én tudok beszélgetni,
Méges alig tudok élni.

Kicsi madár, ej' be fenn jársz,

Kicsi madár, ej' be fenn jársz,
Mi az oka, alább nem szállsz.

Alább szállnék, de nem merek,

Alább szállnék, de nem merek,
Sok az irigy, s attól félek.

Méges engedelmet kérek,

Méges engedelmet kérek,

¹ <http://mek.oszk.hu/02000/02074/html/18.html#mn-0102> gy: Domokos Pál Péter 1938, 1-7 vsz.

Hogy szeresselek, míg élek.

Méges engedelmet kérek,
Méges engedelmet kérek,
Téged szeretlek míg élek.

Kilenc szeker széna, szalma ♥ (kezes, szerba)

(= Kicsi madár) Moldva
v.ö. Felsütött a Nap... dal
mmffmmr.d.;

Kilenc szeker széna, szalma: ||
Min' rothadjon ki alóla.

Mennyi csillag van az égen: ||
Annyit sirüjjon¹ egy éjjel.

Hogy vegyen példát minden róla: ||
Szeretőt ne rontson soha.

Felsütött a Nap sugárja: ||
Minden ember ablakjára.

Én Istenem mi az oka: ||
Az enyémre nem süt soha.

Talán meg vagyok átkozva,
Az Istentől ostorozva,
Többi közül kiválasztva.

Vagy apámtól, vagy anyámtól: ||
Vagy egy jó testvérbátyámtól.

Vagy Istentől, vagy embertől: ||
Vagy a régi szeretőtől.

Hogy ne legyen szerencsém soha,
Sem éltemben, se holtomba,
Sem egy ifijúságomba.

Én elmegyek, te itt maradsz: ||
Tőlem több panaszt nem hallasz.

Akit hagytál, azzal maradsz,
Tőlem több panaszt nem hallasz,
Akit hagytál, azzal maradsz.

-

Pusztinai² hegy tetején: ||
Zabot kaszál egy szép legény.

Zabot kaszál a lovának: ||
Szeretőt keres magának.

Kaszálj zabot ne vadlencsét³ : ||
Szeress leányt, ne menyecskét.

Mer' én menyecskét szerettem.: ||
S azzal magam elvesztettem.

-

Mikor kicsi lányka vótam: ||
Zabaratni járogattam.

Hurkot⁴ hajtani nem tudtam: ||
Szeretőt tartani tudtam.

Én Istenem, kérlek verd meg: ||
Aki miatt gyászt viselek.

Ledől e fa (kezes, szerba)

Moldva
m f m r md d s., / dd dr md fm rd dr md t,
l, (v. dd dr mm rd...)

Ledől e fa mozdítástól: ||
Meválunk rózsám egymástól.

Úgy megválunk mink egymástól,
Mint ez lapi⁵ ez ágától.

De ej levél helyreújul,
S az én szívem holtig búsul.

Mert e levél őszvel lehull,
De tavaszra helyreújul.

Helyre újul, mégsem búsul,
D'ez én szüvem holtig búsul.

Búsulj szüvem mer én sírok,
Szomorú levelet írok.

¹ sirül – fordul

² Pusztina falu

³ vadlencse ?

⁴ markot hajtani – kévék összeszedése

⁵ lapi – levél

Szomorú levelet írok,

Tudjad, búcsúzni akarok.

Búcsúzásom nem szokásom,

Csak e sűrű (egy nehéz) sóhajtásom.

Ha még sóhajtottam lenne,

Szüvem meg es szakadt lenne.

Szakadt lenne, utam lenne,

Ennyi bűt nem értem lenne.

Mert búbánat keserűség,

Még a testvér is ellenség.

(„Ledől e fa” további szöveg:**Kerek erdő szerba dallam****„Kalagori nagy hegy alatt” szövegrész)****Kerek erdő, csendes patak (szerba, kezes)****Moldva, Pusztna**1. dallam: mmmr sls.r//sls sfmd mmmr rdt.,l,
(ebben első sor háromszor)2. dallam: s,s,d.rdrd-l s./s,s,m.rrdmrrdd.l.,
(ebben első sor kétszer)**Kerek erdő, csendes patak: ||**

Jaj be rossz legénynek adtak.

Éjjel iszik, nem aluszik: ||

Nappal döglök, nem dolgozik.

Csak a pipa, s az álom: ||

Kapa nyele halálom.

Irigyeim mennyin vagytok: ||

Mind a kutyák, úgy ugattok.

Ugassatok, míg én élek: ||

Meddig bennem zeng a lélek.

Én Istenem, minek élek¹: ||

Ha egy madártól is félek.

Árpa búza, édes málé: ||

Jaj be jó élet a lányé.

Mikor egyszer lány lehetnék, (S ha még..)

Meválasztanám a legényt.

Úgy megválasztnám a legényt,

Mind a piacon az edényt.

Ljány es vótam, mégsem tudtam,

Szüvemből én úgy búsultam.

S a legénynek a pirossát,

S a csipornak a mázasát.

(Az edénynek a mázassát,

A legénynek a pirossát.)

-

s,s,d.rdrd-l s./s,s,m.rrdmrrdd.l.,

vagy m f m r md d. s., (Ledől e fa) dallam

Kalagari² nagy hegy alatt,

Van egy forrás a föld /titok/ alatt.

S aki abból vizet iszik,

Rózsájától elbúcsúzik.

S úgy kell rózsám, úgy kell neked,

Sokszor mondtam én ezt neked.

Szeress egyet s ne maj' hármat,

Egyel es elég nagy bánat.

Verd meg Isten azt a szívet,

Aki kettőt, hármat szeret.

Mer' én egyet szerettem vót,

S avval es megszenvedtem vót.

Szenvedek es amíg élek,

Meddig bennem zeng a lélek.

Én Istenem teremtetél,

S egy jó (víg) napot nem rendeltél.

Úgy meg vagyok keseredve,

Mint a fűzfa tekeredve.

Úgy elírvúlt³ bennem a szív,

Mint mezőben lekaszált fű.

¹ könyv 312. o.² Kalagor – Lujzikalagor falu³ elírvult – elhervadt

Csipkebokor 'z én szállásom,
S ott es nincsen megállásom.

-

Voltam én is mikor voltam,
Voltam én is mikor voltam,
Virágok közt virág voltam.

De rossz kertészre akadtam,
De rossz kertészre akadtam,
Keze között elhervadtam.

S azt gondoltam míg a világ,
S azt gondoltam míg a világ,
Mindig ég a gyortya világ.

De már látom, hogy elalszik,
De már látom, hogy elalszik,
Halálomat sokan lesik.

-

S úgy fáj az én gyenge szívem,
De úgy fáj az én gyenge szívem,
Nemt'om néked fáj e vaj nem.

Ha fáj es hát mit tudsz tenni,
Ha fáj es hát mit tudsz tenni,
Egyszer ennek így kell lenni.

S a búzának meg kell érni,
De a búzának meg kell érni,
S a szívnek meg kell hasadni.

-

S úgy el vagyok keseredve,
De úgy el vagyok keseredve,
Mint a ficfa tekeredve.

De a ficfa hideg által,
De a ficfa hideg által,
Én az irigyek szájiktól.

Irigyeim mennyin vagytok,
De irigyeim mennyin vagytok,
Mint a kutyák úgy ugattok.

Ugassatok meddig élek,
Ugassatok meddig élek,
Meddig bennem zeng a lélek.

Ugassatok míg én élek,
Ugassatok míg én élek,
Mer én tőletek nem félek.

-

más:¹ (s,s,d.rdrd-l s. dallam)

Kerek erdő, falapi, mǎi,
Kerek erdő, falapi,
Ěngĕm szeret valaki, mǎi.

Ěngĕm szeret valaki, mǎi.
Ěngĕm szeret valaki,
De nem mondom meg, hogy ki, mǎi.

Ěn megmondtam a seprűnek,
Ěn megmondtam a seprűnek,
Az nem mondta meg sĕnkinek.

Ěn megmondtam ě legĕnnek,
Ěn megmondtam ě legĕnnek,
sŰ megmonda mindĕnkinek.

Verje meg az lsten ōköt.
Verje meg az lsten ōköt,
Elvĕttĕk a szeretōmöt.

Ha elvĕtte, ěljen vele,
Ha elvĕtte, ěljen vele,
Csak elōttem ne ōlelje.

Mert elōttem ōlelgeti,
Mert elōttem ōlelgeti,
A szűvemet kĕsergeti.

SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI

Ha folyóvíz volnék² ♥ (szerba)

Moldva, Lészped

l,l,l. ls.m.; sfm. r d s,.;

űtem: 6*4/4 vagy 4+6 lassú éneknél)

Ha folyóvíz volnék,

¹ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 229.

Lujzikalagor 1976 Kis Veronika 17é.

² dallam – vő: csak azért szeretek faluvégén lakni

Bánatot nem tudnék,
Hegyek-völgyek között
Zengedezve járnék.

Hegyek-völgyek között

Zengedezve járnék,
Kaszáló részekre
Porondot¹ hajtanék.

Kaszáló részekre

Porondot hajtanék,
Kövecses víz martján
Violát nevelnék.

Vettem violát,

Várom kinyílását,
A régi babámnak
Visszafordulását.

Kinyílt a viola,

Ki es virágoza,
Az én régi babám
Vissza nem jött soha.

Vissza jó tavaszra,

Búza pirulásra;
Ha akkorra nem jó,
Akkor soha nem jó.

-(b)

Kövecses víz martján

Páratlan gerlice.
Annak is, édesem,
Én voltam egyike.

-(c)

Anyám, édesanyám,

Mikor feresztgettél,
Minek feresztgettél
Gyenge meleg vízbe.

Minek feresztgettél

Gyenge meleg vízbe,
Feresztgetett vóna
Jó lobogó vízbe.

Mintsább takargattál

Gyenge gyócsruhába²,
Jobb bétakart vóna
Forró parázsába.

Jobb bétakart vóna

Forró parázsába,
Ne növeltél vóna
Irigyim szájába.

-(d)

Fújdogál egy nagy szél

Azt se tudom merről,
Alul-e, fejjel-e,
Vaj édesem fele.

Hajladozik nádszál,

Zörög a levele,
Az én irigyemnek
Meg nem áll a nyelve.

Este lefektükben

Fejük alá tesznek,
Reggel felkeltükben
Nyelvük alá vesznek.

Úgy tesznek, s úgy vesznek,

Hogy elveszejszenek,
Nem engedi Isten,
Hogy elveszejszenek.

-(e)

Kimenék egy hegyre,

Benézék egy kertbe,
Megláték egy asztalt
Bánatval terítve.

Két pohár volt rajta

Erdei bor benne,
Két pohár volt rajta
Erdei bor benne.

S annak es édesem

Én voltam az oka,
Kinek e világhoz

¹ porond – vízfolyás kis kiöntése, pocsolya

² gyócs – finom fehér vászonanyag (növényi szálból)

Nem volt része soha.

Zavaros a Tisza,

Nem akar megszállni.
Haragszik édesem,
Nem akar szólani.

Majd megszáll a Tisza,

Fenekig lesz tiszta,
Akkor szólna babám,
Nem felelek vissza.

Madárka, madárka,

Csácsogó rigócska,
Pendítsd meg nyelvednek
Gyönyörű szólását.

Pendítsd meg nyelvednek

Gyönyörű szólását,
Fújj én bús szívemnek
Vigasztaló nótát.

Meg se búsítottam,

Meg se vigasztalom;
Ki megbúsította,
Meg es vigasztalja.

Sok sötétbe' (szerba)

(= Jaj de szépen szól)

Moldva

d r m m r m d r ; mm. rr. d s,

Sok sötétbe, sok sárba, virágom virágom,

Sokat jártam hiába, virágom virágom.

Két pár csizmát elszaggattam, ...

Méges tőled elmaradtam, ...

Két pár csizma mi lett lenne,

Mük egymásé lettünk lenne.

Megdől e fa mozdítástól, (v.ö. Ledől e fa)

Megválnunk, testvér, egymástól.

Úgy megválnunk mink egymástól,

Mint ez lapi¹ ez ágától.

S e levél es őszvel lehull,

De tavaszra helyreújul.

Helyre újul, mégsem búsul,

D'ez én szívem holtig búsul.

Jaj de szépen szól egy harang,

Vajon kinek harangoznak.

Talán gyenge galambomnak,

Talán gyenge galambomnak.

Jaj, de szépen szól (szerba)

(=Sok sötétbe)

Moldva

d r m f m r d r m m r r d. s.;

Jaj, de szépen szól egy harang,

Virágom, virágom,
Vajon kinek harangoznak,
Virágom, virágom?

Talán gyenge galambomnak,

Virágom, virágom. :||

Tavaszi szél vizet áraszt,

virágom, virágom. :||

Minden madár társat választ, (Minden burján)

virágom, virágom. :||

Hát én immár kit válasszak,

virágom, virágom. :||

Én tégedet, s te engemet,

Virágom, virágom. :||

Bújjunk egymás árnyékába,

Virágom, virágom. :||

Menyecske (szerba)

Moldva

l, m fm rd rm fr m l.; s, r dt,l,s, dmr, l,l,
szöveg:²

¹ lapi – levél

² Magyar Népzenei Antológia VII. Moldva és Bukovina népzeneje 1
Simon Ferenc Józsefné Fazakas Ilona

Menyecske, menyecske,

Megmondtam az este,
Megmondtam az este:
Ne menj a cserésbe!

Me- megmar az kígyó

Szerelem képibe.
Me- megmar az kígyó
Szerelem képibe.

Menyecske, menyecske,

Tükör a tűzhelye,
Tégla ja padalja,
Papíros a padja.

Papíros a padja,

Csillag az asztala.
Papíros a padja,
Csillag az asztala.

Túl a vízen egy kosár**Moldva (szerba)**

l, d m m l, d m.; r r r d m m l,;
r r r d t, l, s,.; t, d r d t, l, m.

Túl a vízen egy kosár,

Abban lakik egy madár.
Abban lakik egy madár,
Aki engem rég hogy vár.

Várj madárka, várj, várj, várj,

Este hozzád megyek már.
Megvizsgálom szívedet,
Véle szeretetedet.

Túl a vízen zörgős malom,

Ott őröl az én galambom.
Ott egyebet nem őrölnek,
csak bút s bánatot eleget.

Nékem is van egy bánatom,

Oda viszem, lejártatom.
Egy szem búza, kettő rozs,
Felöntöttem, járja most.

Én Istenem, halálom,

Nem ér engem az álom.
Mer' az álom nyugodalom,
S a szerelem szívfájdalom.

Én Istenem teremtőm,

De beteg a szeretőm.
Én Istenem gyógyítsd meg,
S harmadnapra fullaszd meg.

KECSKE TÁNC**VEZÉNYSZÓK****LÁNY ELŐRE****Elé, elé, még vissza,**

A gyűrűmet add vissza,
Mer ha vissza nem adod,
Kitépem a hajadot.

Elé, elé kecskecském,

Penderedjél, menyecskéim.

Előre csak előre,

Lássuk mi lesz belőle.

IRÁNYVÁLTÁS**Síritsd meg, fordítsd meg,**

Ha szereted, csókold meg.

EGYÉB (táncházás)**Síritsd, síritsd, csak síritsd.****Síritsd meg, de ne fordítsd meg.****Eléfelé indítsd meg.****Hátrafelé indítsd meg.****Síritsd meg, fordítsd meg,**

Össze-vissza indítsd meg.

Este jó, szürkül bé¹ (kecske tánc)**Moldva**

sss.lss.; lsmddrd.;

Este jó (vagyon), szürkül bé,

Tűzhelyeket seperj bé, (szeperd)

Mer' nem tudod ki jó bé,

S egy szép legény dőndül² bé. (Ki az este bėjött vót)**Ki az este bėjött vót,**

Kilenc almát hozott vót.

Mind a kilenc piros vót,

S e legény es serény (cinos / egy jó) vót.

Tegnap ki bėjött vót,

Kilenc almát hozott vót.

Mind a kilenc rothadt vót,

S e legény es egy röstös vót.

Z'este ki bé jött vót,

Tarisnyája teli vót.

Tarisnyába túró vót,

E legény es serény vót.

S ez e legény piros vót,Neki háta murhás³ vót.

Ő egy kicsit szennyes vót,

Mert ő csobán⁴ legény vót.**Ne nézzetek szennyes vagyok,**

Mert én csabán legény vagyok.

Haza menek, tisztát veszek,

Méges ügyes legény leszek.

Édesanyám, ehelném,

Ezt a legényt szeretném.

Ingemet, ha elveszen,

Én csak túrót ehetem.

Szerettelek szépecske,Bukilai⁵ menyecske.

Szerettelek, szerettelek,

Soha el nem feledlek.

-

Azért vagyok lenbimbó⁶,

Hogy szeressen a bíró.

Azért vagyok lenvirág,

Hogy szeressen a világ.

Ne bánđ édes virágom⁷,

Hogy én élem világom.

Éljed té's es nem bánom,

Még szüvemből kívánom.

Zurgó dió, mogyoró,

A leánynak az való.

Kert tetején döglött ló,

A legénynek az való. (Az a legényeknek jó.)

Aki reánk haragszik,

Egyen békát tavaszig.

Tavasz után egeret,

Míg a szeme kimered.

Az ajtóig meg vissza (kecskés)(kecske tánc, „öreges” – lapos magyaros is)⁸**Moldva**

l,l,l,. l l l.; sm rr sf m.//sm rr sd d.

Elé 'zajtóig még vissza,

sĚ gyűrűmöt add vissza.

||:Ha te vissza nem adod,

Kitépem ě hajadát: ||

Őszvel érik ě barack,

Kėdd el, mondja, ha paraszt.

sAggyig mondod, te paraszt,

Míg lehullott ě barack.

- (v.ö. csujogatók)¹ v.ö. Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 61. és könyv 301. o és 310. o (Kerek udvar)² x³ murhás – növénydarabkák rajta (NL)⁴ csobán – birkapásztor⁵ Bukila – falurész Bogdánfalván⁶ v.ö. csujogatók⁷ v.ö. lapos magyaros⁸ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 41/a, Klézse 1987 Lőrinc Györgyné Hodorog Luca

Ne szorítsd a kezemet,
Ismerem az eszedet: ||
Ismerem az eszedet,
Hozzám való kedvedet: ||

Egyszer kértem nem adtál,
Kender-áztatni voltál: ||
Hazajötté vizesen,
Adtál lenne szívesen.
De az nekem nem kellett,
Mert a leve csepegett.

Ez az ember akkora,
Mint egy túrós putyina: ||
Hogy ne legyen akkora,
Ha nem dolgozott soha.: ||

Csóré pince, vak ablak,
Este csórén kaptalak: ||
Ha még egyszer úgy kaplak,
Én es jól megdolgozlak.: ||

Járd ki lábam, járd ki most,
Nem parancsol senki most.
S az én lábam kijárja,
Reászokott a táncra.

Este lett a leányságnak,
Minden nyári virágszálnak.
Este lett a legétségnek,
Minden nyári fűzlevélnek.

Magas vagy te, mint e nád,
Tébe feresztett anyád.
Tébe, vajba feresztett,
Most szárnyadra eresztett.

Úgy tudunk mű táncolni,
Mint nanónak¹ tyúkjai.
Nagyon jól él e vándor,
S az ellopott búzából.

Aki reánk haragszik,
Egyék békát tavaszig.
Kert tetején döglött macska,
Az e legényeknek laska.

-

Kerek utca, kicsi ház²,
Benne rózsám mi' csinálsz³: ||
Csinosítom magamat,
Várom a galambomat.

Gyere, babám, a kútra,
S adj egy csókot az útra.
Én es egyet, te es mást,
Ne felejtsük el egymást.

Árva csián kert mellett,
S az én babám más mellett.
Ül másnak az öliben,
Nekem kacag szemembe.

MÁS TÁNCOK ÉNEKEI

Magos vagy te (lapos/öreges magyaros)

Moldva

dr mm mm l

Magos vagy te, mint e nád,
Tejbe feresztett anyád. : ||
|| :Tejbe-vajba feresztett,
Most szárnyadra eresztett. : ||

Azért vagyok lenbimbó,
Hogy szeressen a bíró.
Azért vagyok lenvirág,
Hogy szeressen a világ.

Ne bánd édes virágom,
Hogy én élem világom.
Éljed tés es, nem bánom,
Még szívemből kívánom.

Ez a lapos magyaros,
Kinek lába facsaros.
De táncolom én estig,
Míg e csizmám kifeszlik.

¹ nanó:

² Szöveggyűjtemény csángó gyermekeknek 2005

³ v. ö. tanulószërba

Ha kifeslik megvarrom,
S ezt a táncot kijárom.

Elé zajtóig (lapos/öreges magyaros)

Moldva

l,l,l,l, lll-

Elé z'ajtóig, s vissza,

S e gyűrűmet add vissza.
S ha te vissza nem adod,
Kitépem e hajadat.

Szeretóm vala ♥ (szerba studencilor tánc)

Moldva

s,mm. m.rd m r d.; s s s f s f m; r d l, s, d r m.

Szeretóm vala, szép vala,

Neki foga s elhagya: ||
S e ki miánt elhagya,
Lepje meg a nagy hangya.
Lepje meg a nagy hangya,
Égje meg a tűz lángja.

Szeretsz éngem, szeretsz mást,

Vasárnapra keress mást: ||
Mást kerestél, nem kaptál,
Mind csak hezzám fordultál.
Mind csak hezzám fordultál,
S majtig megbolondultál.

Sírit az orsóm egy-kettő,

Harmadik e szeretóm: ||
Negyediket nem várom,
'Z ajtó mellé bézárom.
'Z ajtó mellé bézárom,
S e seprűvel kihányom.

Kerek utca, kicsi ház,

Benne rózsám mi' csinálsz: ||
||:Csinosítom (csínogatom) magamat,
Várom a galambomat. : ||

Kerek utca szegelet,¹

Jártam én ott eleget.
Ha még egyszer ott járok,
A rózsámra találok.

Kerek alma, falapi,

Szeret engem valaki.
De nem mondom meg, hogy ki,
Hogy ne tudja meg senki.

Kerek alma, falapi,

Szeret engem valaki.
Ha szeret, hát engedd be,
Lajbid² alá gombold be.

Le az úton, le-le-le,

Cserebimbó levele.
Béhullott az ölembe,
Szeretómnek szerelme.

Csiti kutya, ne ugass,

Este jön a guzsalyas.
Ha megjön a guzsalyas,
Akkor kutya mind ugass.

Jajj Istenem, este van,

Az én rózsám messze van.
Keszkenőm is nála van,
Víg örömem benne van.

Nekem nincsen szeretóm,

Csak egy rongyos keszkenőm.
Szebbik felét fordítom,
A rózsámat gondolom.

Csicseri borsó bablencse,

S a kékszemeű menyecske.
Had üljél az ölembe,
Had nézzek a szemedbe.
Had nézzek a szemedbe,
Had nyúljak a zsebedbe.

Adj egy csókot én egy mást,

Hogy ne felejtsük egymást.
Adtam biz' én, adok is,

¹ v.ö. Erdélyi Magyarság – Népdalok (Bartók, Kodály) 104. ének d m m d d l, s,; m m r m r d d; m m r t, l, s, d; m m r d l, l, l,

² lajbi – ruha, mellény

Ha tudom, meghalok is.

Eccer jártam Gyulára (szerba studencilor)

Moldva

mmmd rr m-r-d;mmmd r d-t-l;
d.r. mrdt,l;;mmrd r d t, l, l,

Eccer jártam Gyulára,

Keccer Magyarországra.

Ej-haj figefalevél,

Nem zörög, ha nem fújja a szél.

Itt én hallék magyar szót,

Nyisd meg rózsám az ajtót.

Ej-haj göndör e babám,

Szeretsz-e még engem igazán.

Le az úton ♥ (seremoj tánc)

Moldva

m l l l m l l. d'd'r'd' t l l / mm rr dr m / mm rr
d d s.

||: Le az úton, le-le-le, (Le patakon)

Fehér bosztán¹ levele: ||

||: Édesim elejibe,

Édesim es fejrbe: ||

Fehér galamb képibe'

Felülök ez ölibe.

Csirikolok² szemibe,

Mint madárka fészkiye.

Fenn a csillag, fenn az ég,

Még eszedbe jutok én.

De már akkor késő lesz,

Mer a szívem másé lesz.

Ne nézz reám, ne kacagj,

Mert a szívem megszakad.

Reám néztél, kacagtál,

Tőlem (nálam) nélkül maradtál.

Ne nézz reám, ne szeress,

Mert megtudják, ohgy szeretsz.

Reám néztél, szerettél,

Megtudták, hogy szerettél.

-

Árva csiján koszorú,

Mért vagy szüvem szomorú.

Hogyne lennék szomorú,

Elhagyott egy szigorú.

Elhagyott egy szigorú,

Felfogott egy nyomorú.

Árva csiján kert mellett,

'Z én szeretőm más mellett.

Hadd, hogy üljön más mellett,

Ha ingemet nem szeret.

Nem szerettél, elvettél³,

Mást kerestél, nem lertél.

Mikor nekem kellettél,

Akkor messze kerültél.

Most hogy én neked kellek,

Én es messze kerüllek.

Táncolj kecske ♥ (floricika, virágtánc)

Moldva

l m r m r d m. / l m r m r d l, / d r r m r d m.

Táncolj kecske, ne állj meg,

Mer' az lsten nem ver meg.

Táncolj kecske, ne állj meg,

Mer' az lsten nem ver meg.

(tánc)

Kukorica csutika,

Rázkolódjál Máriska.

Kukorica csutika,

Rázkolódjál Máriska.

(tánc)

Csuti-boti csutika,

Ketten hálunk Máriska.

¹ bosztán – tök

² csirikol – csiripel

³ elvet - eldob

Csuti-boti csutika,
Ketten hálunk Máriska.
(tánc)

Le patakon le, le, le,
Cserebimbó levele: ||
||:Béhullott az ölömbe,
Szeretőmnek szerelme: ||

Ha szeretőm barna lenne,
Ez ostora hosszú lenne. : ||
De szeretőm nem es barna,
Nem es derék az ostora.

Érted vagyok szüvem beteg,
Ráz a mindennapi hideg.
Érted vagyok szüvem beteg,
Ráz a mindennapi hideg. (tánc)

-

Kicsi medvét megfogták,¹
Táncolni tanították.
Cunnog-bunnog e medve,
Nincsen neki jókedve.

Ide lábam ne tova,
.....
Mert ez oláh faluba,
Még a tyúk is rossz fajta.

Ide ki e gödörbe,
Turót adnak hitelbe.
De nem adnak mindennek,
Csak a jó legényeknek.

Virágos kenderem (serény magyaros tánc)

Moldva

mm l ls.m sf m rd.m;

sf m rd.r mr d s,l,.l; s,t, r md. l, s,t, r md.m;

Virágos kenderem elázott e tóba,
Nem megmondtam ljányom, ne menj a fonóba.
Orsódat elejted, nem lesz ki feladja,
Bánatos szüvedet ki megvigasztalja.

Ne szeress, ne szeress, mert nekem nem kellesz,
Ne szeress, ne szeress, mert nekem nem kellesz.
Elmúlt az az üdő, mikor voltál kedves,
Elmúlt az az üdő, mikor voltál kedves.

-

Szeretőm e táncba, gyűrűm ez ujjába,
Minden fordulásra ragyog ez ujjába.
Szeretőm es voltál, kerítőm es voltál,
Verjen meg ez Isten, ha igaz nem voltál.

tovább:

Igaz lettél lenne, el se hagytál lenne,
De igaz nem voltál, engemet elhagytál.
Ki miján elhagytál, verje meg ez Isten,
Ki miján elhagytál, verje meg ez Isten.

(S) azért szeretek én oda vízre menni, (faluszélin lakni)

Mer' az én galambom oda jár itatni.
A lovát itassa, magát fitogassa,
Két piros orcáját velem csókoltassa.

vagy tovább:

Igaz lettél lenne, el se hagytál lenne,
De igaz nem voltál, engemet elhagytál.
Verje meg ez Isten szeretőmnek házát,
Nem es az ő házát, csak az édesanyját.

Minek tiltotta el tőlem az ő fiát,
Minek tiltotta el tőlem az ő fiát.
Ha neki fia vót, nekem szeretőm vót,
Ha neki édes vót, nekem szerelmes vót.

-

Ne csókolj, ne szeress, mer' nekem nem kellesz,
Mi haszna, ha szép vagy, örökké beteg vagy.

¹ (2018. 07. 21. Széplak, Gyula féle Annától) 3 vsz.

Csókolj, rózsám, csókolj, egyszer es, kétszer es,

Egyszer es, kétszer es, még tizenkétszer es.

Ha akarsz ölelni, tanulj meg ölelni,

Ha akarsz csókolni, tanulj meg csókolni.

Ki az ő édesit igazán szereti,

Nincsen olyan árvíz, hogy föl nem keresi.

Én az én édesim igazán szerettem,

Nincsen olyan árvíz, hogy föl ne keressem.

-

Csak azért szeretem a magyar menyecskét,

Jól meg tudja főzni a borsót s a lencsét.

A borsót s a lencsét, s az ecetes cibkrét,

Az ecetes cibkrét, a bárány levecskét.

Csak azért szeretek falu végén lakni,

Hogy az én édesem oda jár itatni.

Lovát itogassa, magát fitogassa, (A lovát itatja, magát oltogatja)

Két piros orcáját velem csókoltatja.

-

(Verjen meg ez Isten, veretlen ne hagyjon,

Kilenc esztendeig mind e hideg rázzon.

Ne csak egyszer másszor, vaj egy hétbe kétszer,

Vaj minden órába, vaj csak tizenkétszer.

Verje meg az Isten azt ez ördög bábát,

Minek tiltotta vót tőlem e-ző fiát.

Ha neki fia vót, nekem szeretőm vót,

Ha neki édes vót, nekem édesebb vót.)

Lérem-lérem (bulgáros tánc)**Moldva**

m m m m r d r r m m r d

Lérem-lérem, utolérem,

Száz kutyával összetépem.

Keresem, keresem (keresel tánc)**Moldva**

m d m d m f m . r t , r t , r m d .

Keresem, keresem, nem kapom,

Ha megkapom, megcsapom: ||

Ha elérem, megfogom,

Én őt mindjárt csókolom.

Ez a leány kicsike,

Szökik, mint e gerlice: ||

De a legény nagyecska,

Szökik mint e lovacska.

Fehér végű kendőbe,

Menjünk ki az erdőbe.

Veres végű kendőbe,

menjünk menyekezőbe.

Úgy tudunk mi táncolni,

Mint a molnár tyúkjai.

Mert az jól él e vámból,

S az ellozott búzából.

Elé z'ajtóig, s vissza,

S e gyűrűmet add vissza.

S ha te vissza nem adod,

Kitépem e hajadat.

Magas vagy te mint e nád,

Tejbe feresztett anyád.

Tejbe-vajba feresztett,

S most szárnyadra eresztett.

-

Keresem, keresem, mosulé,Csortás, boltás, kosulé.¹

Ha elérem, megkapom,

Öröme megcsapom.

-

(Fejé né egy kendővel,

Menjen ki ez erdőbe.

Veresné e kendővel,

Menjen el a mezőbe.)

¹ mosulé, csortás, boltás, kosulé –

Mikor Gergel legén volt (Gerelytánc)**Moldva**

mmmm fmrd /rrr mmerd

Mikor Gergel legén vo(l)t,

Jaj, micsa szép legén vo(l)t,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Jaj, micsa szép legén vo(l)t,

sŐ nekem szeretőm volt,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Gergel sültűt¹ a pincében

Én táncoltam a görlicsb²,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papuccsajim kopogtak,

Pántlikájim zurrogtak,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papucskájim kop-kop-kop,

Pántlikájim zër- zër- zër,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Pántlikájim zër- zër- zër,

Mátkécskájim hër- hër- hër,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Mikor Gergel legén vo(l)t,

sŐ nekem guzsalyat csánt vot,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Vörös bárson sivegém,

Kécskeszēmű Gergelyem,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergel sültűt, sén táncoltam

Jaj de akkár szíép léán vo(l)tam
Édes Gergelem, kedves Gergelem.³

-

Mikor Gergel legén vo(l)t,

Jaj, micsa szép legén vo(l)t,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Jaj, micsa szép legén vo(l)t,

sŐ nekem szeretőm volt,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Jaj, micsa szép legén vo(l)t,

Csipkefából botja volt,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Mikor Gergel legén vo(l)t,

Ő nekem szeretőm volt,
Édes Gergelyem, é kedves Gergelyem.

Gergel sültűt a pincében,

Én táncoltam a görlicsb²,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergel fújta, én táncoltam,

Jaj de szépen járogattam,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papucskáim kopogtak,

Pántlikáim zurrogtak,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Kurtán köttem katrincámat,

Gergely szidta Máriámat,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergely szeretőm vala,

Selyem kendőm es vala,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

-

Mikor Gergel legény volt,

Olyan táncos egy sem volt,
Édes Gergelem, kedves Gergelem,

(Nekem való csomes⁴ volt,

Nekem szép hazám es volt,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.)

Gergel sültűt⁵ a gerlicsb⁶,

Én táncoltam a pincében,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

¹ sültű – furulya² gerlics – pincelépcső, lejárat³ eddig: Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 44/a⁴ szöveg?⁵ sültű – furulya⁶ gerlics – pincelépcső, lejárat

Gergel sültült, én táncoltam,

Jaj de kedves leány voltam,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Édes voltál, sebes voltál,

De szívednél ördög voltál,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Édes voltál, sebes voltál,

S utoljára be jó voltál,
Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Elindultam (hoina tánc, tánc házi)**Elindulék szórt gyűjtni, szederinda-rinda,**

Elindulék szórt gyűjtni, szederinda-rinda.

Hát a szórrel mit csinálsz.

Hát a szórrel mit csinálsz.

Szitát kötök belőle,

Szitát kötök belőle,

A szitával mit csinálsz.

A szitával mit csinálsz.

Lisztet szitálgatok véle,

Lisztet szitálgatok véle,

Hát a liszttel mit csinálsz,

Hát a liszttel mit csinálsz,

Málét sütök belőle,

Málét sütök belőle,

A máléval mit csinálsz,

A máléval mit csinálsz.

Szeretőt fogadok véle,

Szeretőt fogadok véle,

Szeretővel mit csinálsz,

Szeretővel mit csinálsz.

Nappal véle kapálgatok,

Éjjel véle hálogatok,

Egyszer jártam (csárdáska tánc)

m d s, d r m f m s.

Egyszer jártam Gyulára,

Kétszer Magyarországra.
Itt én hallék magyar szót,
Nyisd meg rózsám az ajtót!

Réce menyen (ráca tánc)**Réce menyen a Dunán,**

S e recuj egymás után,
Pipe visszamaradott,
Üssünk hármat a jobbal,
// S a ballal is mind csak úgy,
S a jobbal is mind csak úgy //
Egy talpas, egy sarkas, járjuk ki!

ÉNEKEK**(TÁNC NÉLKÜL)****Kalagori kecskecske¹ (gyerek)****Moldva**

d s, d s, d r m. dm.(vagy f) m m r r.
r d t, l, s, t, r rd

Kalagori kecskecske,

Szüm-szüm-szüm, szüzecke,
Szeress ingem szüzecke, ku-ku.

Ha te ingem szeretnél,

Szüm-szüm-szüm, szüzecke,
Sárig csizmát viselnél, ku-ku.

De te ingem nem szeretsz,

Szüm-szüm-szüm, szüzecke,
Sárig csizmát sem viselsz, ku-ku.

Fáj a szívem szüvedért,

Szüm-szüm-szüm, szüzecke,
Két fekete szemedért, ku-ku.

Azt a macska vegye ki,

¹ Folker: Kecsetánc CD, 2006, Sepsiszentgyörgy (Melkuhn Róbert, Csibi Szabolcs, Kelemen István, Kerekes Boglárka)

Szüm-szüm-szüm, szüzecke,
S az ablakba tegye ki, ku-ku.

más: ¹

Este vagyon, szürkül be,
Csim, csim, csim, csiriskám,
s²E suttokot² seperd bé, rozsám.

s³E suttokot³ seperd bé,
Csim, csim, csim, csiriskám,
Mert nem tudod, ki jött bé, rozsám.

Ki az este bėjött vót
Csim, csim, csim, csiriskám,
Kilenc almát hozott vót, rozsám.

Kilenc almát hozott vót
Csim, csim, csim, csiriskám,
Mind a kilenc rothadt vót, rozsám.

Mind a kilenc piros vót
Csim, csim, csim, csiriskám,
S e legény es egy jobb vót, rozsám.

Mind a kilenc rothadt vót,
Csim, csim, csim, csiriskám,
S e legény es egy rossz vót, rozsám.

-

Egyszer jártam nálatok,
Csim, csim, csim, csiriskám,
Letörött az ágyatok, rozsám.

Letörött az ágyatok,
Csim, csim, csim, csiriskám,
Tetű, bolha szotyogott, rozsám.

Érik, érik a cseresznye

Moldva

l,t, d t, t,l,l,s,

Érik, érik a cseresznye,
Kondorodik a levele, hajahaj. (bodorodik,
pirosodik)
Mennél inkább kondorodik,
S annál inkább csokrosodik, hajahaj.
(szomorodik)

Felhágok e tetejére,
Válogatok az értibe, hajahaj.
S az értibe s a jóvába,
S özvegyasszony szép fijában, hajahaj. (a
legénynek szálásába)

Elindultam e lefelé,
Senki se mondá, gyere bé, hajahaj.
Gyere bé, édes, gyere bé,
Egyedül vagyok ide bé, hajahaj.

Egyedül adott ez Isten,
Egyedül búsulok én már, hajahaj.
Egyedül hagyott az Isten,
Egyedül búsulok immán, hajahaj.

Gyere bé, édes, gyere bé,
Jó édes cibkrét adok én, hajahaj.
Édes cibkrét, túrós málét,
S aval tőtsük el életünk, hajahaj.⁴

Tűzmalomban van egy gyertya, (ég)
Gyenge piros legény tartja, hajehaj.
De szeretném a gyertyáját, (úgy)
De még jobban a tartóját, (annál inkább)
hajehaj.

Sárga haja, gyócs az inge,
Azért fáj a szívem érte, hajahaj.
Gyócs az inge, szépen lobog,
Az én szívem érte dobog, hajahaj.

Ha még egyszer leány lennék,
Meválogatnám a legényt, hajahaj.
Meválogatnám a legényt,
Mint piacon az új edényt, hajahaj.

Megcsengetném, megpengetném,
Ha rossz volna, földhöz verném.

¹ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 235.
Klészse, 1987, Bordás Valéria, 17é.

²

³

⁴ eddigi 5 szakasz: Pozsony F.: Szeret vize martján;
Kolozsvár 1994, Hodorog Lucától. 72.

A pünkösdi rózsá¹**Moldva**

m t szi l t t.; d' t l l t t.;

r' d' t l t szi.; t l szi f m szi; t l szi f m m.²

másik dallam: d t, l, l, m. m.; f m r d m. r.

A pünkösdi rózsá

Kihajlott az útra,

Mind azt rikojtossa,

|| : Szakajszanak róla: || (ism. a 2. dallamnál)

Még es szakajstottam,

De elszalajstottam.

Leány barátimnak

Mind elosztogattam.

Újra szakasztanék,

Vaj jóra akadnék.

Vaj jóra, vaj rosszra,

Vaj holtig bánatra.

S a pünkösdi rózsá

Nyárban virágozik,

Az én édesem es

Akkor házasodik.

Vaj egyél vaj igyál,

Vaj megházasodjál,

Más ember ajtaján,

Ne orcátlankodjál.

Nem eszem, nem iszom,

Meg sem házasodom.

Más ember ajtaján,

Nem orcátlankodom.

más: ³**A pünkösdi rózsá**

Kihajlott az útra,

Nekem is kihajlott

Szekezemnek rúdja.

Nem tudom édesem

Jóra-e vagy rosszra,

Jóra-e vagy rosszra,

Vagy holtig (juntig) bánatra.

Adná az Isten jóra,

Ne fordítsa rosszra,

Ne fordítsa rosszra,

Vagy holtig bánatra.

-

Kimenék az útra,

Lenézék ez utcán,

Látám édesemet,

Ő is láta engem.

Akarám szólítani,

Szánom búsítani,

Az ő gyenge szüvit,

Megszomorítani.

Úgy is megszólítám,

Égy szóval, kettővel,

Ne menj el, édesem,

Ne hagyj el ingemet.

Ne menj el, édesem,

Ne hagyj el ingemet.

Megveszen ingemet

saNagy hideg havasan.

Megveszen ingemet

saNagy hideg havasan.

saNagy hideg havasan,

Disznóturkáláson.

Nem veszen tégedet,sĚ meleg cergébe⁴

Nem veszen tégedet,

sĚ meleg cęrgébe.

-

Ě kicsi madárka,

Ki ül lę küszöbre,

Küldené levelit,

Törüli szemeit.

¹ kolozsvári 226.o.² fríg sor szi-vel (mi, fa, szi, la, ti, dó)³ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 174/a-176.⁴ cserge –

Küldené levelit,
Küldené rigótól,
Rigó olyan madár,
Felül lő fészkére.

Felül lő fészkére,
Száll a levelire.
Felül lő fészkére,
Száll a levelire.

Ez a kicsi Lészpéd nem jó helyen van

Moldva

sssl.s.lsfmr.; f.sl.l.ssmmd.; d r m d s s l s; d m
fm r m d d.

Ez a kicsi Lészpéd nem jó helyen van,
Közepiben egy rózsá es van.
Körös-körül van még kettő,
Rászállott egy bús gilice.

Megmondtam vót te bús gilice,
Ne rakj fészket az útszélire.
Mert az úton sokan járnak,
Kis fészkedre reátalálnak.

Ne sírj ne sírj, te bús gilice,
Visszajő a te párod ide.
Nem kell nékem senki párja,
Ha az enyim el vagyon zárva.

El van zárva a vas-zár alá,
Büszke román király fegyvere alá.
Nincsen olyan, aki kizárja,
Ki a babám megszabadítsa.

Szabadulnék babám, ej de nem lehet,
Ki kell töltsen a három évet.
Egyet töltök a babámért,
S kettőt a régi hazámért.

Duna vize, Tisza vize

Moldva¹

s s l s m d r s,.; lsfmrd.d.; (dó)
koboz: G (D,A;A,D;G,A,A,D)

Duna vize, Tisza vize,
Mind a két széle sárga./
Közepibe, közepibe,
Egy kismadár leszálla.

Két szárnyával veri szélre a vizet,
Most tudtam meg egész világoson,
Hogy a babám nem szeret.

Ha nem szeret, ha nem szeret, mondja meg,
Hadd ajánljam, hadd ajánljam,
Gyöngé szívem másnak es.

S ha nem szeret, járjon annak utána,
Zöld a kökény, zöld a kökény,
A levele nem sárga.

Ha nem szeret, ha nem szeret, mondja meg,
Hadd ajánljam, hadd ajánljam,
Gyöngé szívem másnak es.

más:² (dallam: d' s l s m r d s,.; s s f m r d d;
f m f r m f s s l l s; d' s l s m r d s)

másképp:

Duna vize, Tisza vize,
Mind a két széle sárga.
Közepibe, közepibe,
Egy kismadár leszálla.

Két szárnyával kétfelé ver a vizet,
Én most tudom, én most tudom,
hogy a babám kit szeret.

Ha te tudad, gyöngé babám, nem szeretsz,
Mért nem küldtél, mért nem küldtél,
Nekem egy bús levelet.

Küldted volna Puszta patakjára,

¹ Gyöngyös György éneklí (újstílusú énekből alakult táncházmozgalmi „fertőzött” népdal NL)

² Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 200.

Tetted volna, tetted volna,
Ablakimnak fájára.

Gyere ki te gyöngyvirág¹

Moldva

l,m mm mr m. dr rr rd m. d.

Gyere ki te gyöngyvirág,
Mert feljött a holdvilág, jaj: ||

Majd kinézek ablakon,
S az lájbimat gombolom,
Szeretőmet gondolom, jaj: ||

A te vasas kapudat,
Más zörgeti, de nem én, jaj: ||

Hadd zörgesse, ha nem én,
Még eszedbe jutok én, jaj: ||

A te karcsú derekad,
Az ölelje, de nem én, jaj: ||

A te piros orcádat,
Más csókolja, de nem én, jaj.
Hadd csókolja, ha nem én,
még eszedbe jutok én.

A te kicsi gyűrűdet,
Hadd húzza fel, ha nem én.

Feljött a nap szíp fényesen²

Moldva

rl,l,rrdr; mdf.m.rmd.d.; ms f m rr l, s,; dr mr d
ta, l,l,.

|| : **Feljött e nap szép fényesen:** ||

|| : Ingem nem sűt igenesen: ||

Fel es jött, el es halada,
Z'én szívem gyászba marada.

Gyászba marad, gyászba es lesz,
Míg édesim katona lesz.

Mikor onnat hazajő lesz,
Szívemben nem búsulok lesz.

Átal menék e temetőn,
Jut eszembe z'én szeretőm.

Jutnak eszembe szavai,
Csordulnak elém könnyvei.

Kit ölembe, kit e földre,
Kit édesim elejibe.

Alá-felé (Tova-felé) megnyílt az ég,
Mondd meg rózsám szeretsz-e még.

Szeretnélek, de nem merlek (érlek),
Szeretőd van, s attól félek.

Tőle engedelmet kérek,
Hogy szeresselek, míg élek.

Ideki' a piacon

Moldva

m, l, t, r d t, l, d t, l, / rrr rr m m dt,l,

Ideki' a piacon, piacon,
Libidari³ dombon, longari hegyen,
Szegefűt árul egy asszony.

Jertek lányok, nézzük meg, nézzük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
Ha szépecske, vegyük meg.

Ha szépecske, vegyük meg, vegyük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
András nevezetűnek.

Túl a vizen egy malom, egy malom,
Libidari dombon, longari hegyen,
Túl a vizen egy malom.

Ott kaszál ez angyalom, angyalom,
Libidari dombon, longari hegyen,
Ott kaszál ez angyalom.

Nem hajlik e fű után, fű után,
Libidari dombon, longari hegyen,

¹ 308. o. és 222.o. kolozsvári

² könyv 295.o.

³ libidari, longari – halandzsa (zárt ā=a-á; ǎ=a-o; ě=e-é)

Nem hajlik e fű után.

Csak e szép cinkák¹ után, cinkák után,
Libidari dombon, longari hegyen,
Csak e szép cinkák után.

-

Ideki' a piacon, piacon,
Libidari² dombon, longari hegyen,
Szegefűt árul egy asszony.

Jertek lányok, nézzük meg, nézzük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
Ha szépecske, vegyünk meg.

Köss bokrétát belőle, belőle,
Libidari dombon, longari hegyen,
Küldjed el egy legénynek.

Küldjed el egy legénynek,
Libidari dombon, longari hegyen,
Gyurka nevezetűnek.

Ha megkérdi, ki kötötte, ki kötötte,
Libidari dombon, longari hegyen,
Máris leány kötöttje.

Köss te Máris máccor es, máccor es,
Libidari dombon, longari hegyen,
Kapsz te csókot százat es.

'Z én szeretőm egy csíki, egy csíki,
Libidari dombon, longari hegyen,
S e bocskorát úgy köti.

(S e bocskorom mazzagja, mazzagja,
Libidari dombon, longari hegyen,
Flútorval³ van megfestve)

-

másik dallam⁴: m l l l t r' d'tl t r' d'tl

Ide ki a cëndërbe(n), cëndërbe(n),
Kilenc kutya libidári dombán,
Logári hegyen dögölve, dögölve.

Kilenc legén mējjetik, mējjetik,
Húzogaszák libidári dombán,
Logári hegyen letészik, letészik.

sHa nem bírják, letészik, letészik,
Kifakasztják libidári dombán,
Logári hegyen megészik, megészik.

-

Jó gazdasszon vagyok ién, vagyok ién,
Két fazokba' Kifakasztják libidári dombán,
Logári hegyen főzöm én, főzöm én.

szĚzĚgyikbe(n) főtt laszka,) főtt laszka,
szĚ mászikba(n) libidári dombán,
Logári hegyen fuszulyka, fauszulyka.

Zöld az erdő, zöld a petrezselyem⁵ ♥

Moldva

drm.m.rdmsr.r.; ssl.l.sm ss d.d. (dó)

Zöld az erdő, zöld a petrezselyem,
Benned rózsám meghűlt a szerelem.

Nemcsak meghűlt, meg es fagyosodott,
Míg szívemre búbánatott hozott.

Falu végén van egy házikócska,
Abban van egy rengető bölcsőcske.

A lábával rengetgeti vala,
S a szájával fújdogálja vala.

Aludjál, aludjál Istennek báránya,
Mert most jöttél a széles ez világra.

Pokol kapujában felnőtt egy nagy nyárfa,
Minden ágán-bogán egy cigány
purdécska.

Egy nagy szél zúdula, bépall⁶ a pokolba,
Egy nagy szél zúdula, bépall a pokolba.

Kiszáradt a cserefa, cserefa¹

¹ cinka – lány

² libidari, longāri – halandzsa (zárt ā=a-á; ă=a-o; ě=e-é)

³ flútor – hinyzó szöveg

⁴ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 114.

⁵ kolozsvári könyv 60. ssz.

⁶ bápall – becsap, bever

Moldva

l,l,mmMrs.mm.l,;

Kiszáradt a cserefa, cserefa.

Hol háljunk az éjszaka, z'éjszaka.
Terítsd le a lepedőt, lepedőt,
Tégy egy párnát, vaj kettőt, vaj kettőt.

Írjátok fel keresztlem fájára,

Itt fekszik egy szerencsétlen árva.
Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafija-fija.

S a lézpedi zöld erdő, zöld erdő.

Abban vagyon csipkebokor vessző.
Arra rejá szállott bús gerlice,
Arra rejá szállott bús gerlice.

Körme között úticédulája,

S a szájával mind azt magyarázza.
Itt fekszik egy szerencsétlen árva,
S itt fekszik egy szerencsétlen árva.

Kinek nincsen sem apja, sem anyja,

Sem egy igaz atyafija-fija.
Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafija-fija.

Disznó e búzába²**Moldva**

...

Disznó e búzába,

Filye messze tetszik, (füle)
S ez ien iedesimnek,
Híre nem hallatszík.

Elment e madárka,

Idegen országra.
S azt izente vissza,
Menjek el én oda.

Nem menek én oda,

Idegeny országra.
Mert gyászolom itt es,
fekete gunyába.

Délig feketébe,

Délután fejrbe,
Estefelé fogva,
Gyászos öltözetbe.

Háj vissza madárka,

Üress e kalicka.
Mer én adok neked
Fejér zsemlet enned.

Nem szoktam nem szoktam

Fejer zsemlet enni,
Csak szoktam csak szoktam
Jó régvvel felkelni.

Jó regvel felkelni,

Harmatvizet inni.
Harmatvizet inni,
Búzafejet enni.

Fúdd el jó szél, fúdd el**Moldva**

dmssss (más: drmmmm./sfmrdd.)

Fúdd el jó szél, fúdd el,

Hosszú útnak porát.
Gyenge szívem búját,
Keskeny pallón által, Haj dada....

Fúdd bé füzes közé,

Ott az én édesem.
Fúdd bé kebelibe,
Hadd szálljon szívére.

Soft haljon meg vele,

Mégse haljon szegény.
Hadd éljen kedvire,
Hadd éljen kedvire.

Mert én is úgy élek,

Mint Isten engedte.
Mert én is úgy élek,

¹ kolozsvári 233.o.² <https://zti.hungaricana.hu/hu/audio/10282/>
Külsőrekecsin [Moldva], 1991.03.21

Mint Isten engedte,
Mint Isten engedte.

Az idegen földön

Olyan beteg vagyok,
Szomszédim házáig,
Alig elámbolygok ¹.

Szomszédim azt mondták,

Talán meg is halok.
Én is azt gondolom,
Meg sem is maradok.

Mert én is úgy élek,

Mint Isten engedte.
Mert én is úgy élek,
Mint Isten engedte,
Mint Isten engedte.

Odakinn a hegytetőn

Moldva

sssls. lsfmr.; rdt,s,sfmrd.d.;

Odakinn a hegytetőn, híj a hegytetőn,

Integet a legkedvesebb szeretőm.
Ne integess, ne sóhajts, soha ingemet,
Mert megcsaltad az én árva szívemet.

Tázló² vize halastó', híj de halastó', (halastól)

Beleestem szekeresből, lovastul.
Gyere babám, húzzuk ki, hej de húzzuk ki,
Ne kívánj a halastóban elveszni.

Tegnap voltam zab aratni

Moldva

dmss ssss / lsf l s s (dúr)

Mikor nekem Laci bátyám szépen hegedülne,

S e sok közül választanék egy szép kékszeműcskét.

|| : Járnám vele ékesen,
Más nézné keservesen,
Kedves angyalom: ||

Tegnap voltam zab aratni, ma megyek kötözni.

Elvesztettem a bátyómat, megyek megkeresni.

Uccu pengő sarkantyú,
Féj el /térj el/ tőlem minden bú,
Kedves angyalom.

A királyné e csárdákba, nem fér a bőribe.

Mind azt gondolja magában, száz aranyat érne.

De én azt megcselekszem,
Hogy kendet otffelejtem (v. királynét elfelejtem).

Uccu pengő sarkantyú,
Féj el tőlem minden bú,
Kedves angyalom.

Kard zereg az oldalába, tuli bokkrétája.

Rezes csákó a fejibe, turtikás³ pipája.

Uccu pengő sarkantyú,
Félre tőlem, minden bú,
Kedves angyalom.

Fut a bácsi ló után

Moldva

l,dmm m m / rrsf m m (moll)

Fut a bácsi ló után, rezeg a szakállá.

Íhaj-íhaj, rezeg a szakállá.

Fut a bába utána, dőcög a kerpája⁴.

Íhaj-íhaj, dőcög a kerpája.

Nihol megyen hét leány, férjhez akar menni.

Íhaj-íhaj, férjhez akar menni.

Szefűszál a kezükben, nekem nem nyújtának.

¹ elámbolyog – eltántorog

² Tázló – folyó neve (Pusztinától)

³ ???

⁴ kerpa – kockás, csíkos kendő a fejre, arra kerül a díszes ruha v. kendő

Íhaj-íhaj, nekem nem nyújtának.

Hosszú a hajatok, rövid az eszetek.

Íhaj-íhaj, rövid az eszetek.

Recés a szőlő levele ♥

Moldva

l, l, lll s s. l.; s s f f m m r. d.; r r s,;

Recés a szőlő levele,

Vártalak rózsám az este, Leana mia.

Recés a szőlő levele,

Vártalak rózsám az este.

S én vártalak te nem jöttél,

Máshoz váratlan elmentél, Leana mia.

S én vártalak te nem jöttél,

Máshoz váratlan elmentél.

S úgy megvagyok keseredve,

Mint a fizfa tekeredve, Leana mia.

S úgy megvagyok keseredve,

Mint a fizfa tekeredve.

S megyek az úton lefelé,

Senki se mondja gyere bé, Leana mia.

S megyek az úton lefelé,

Senki se mondja gyere bé.

Gyere bé öleljelek meg,

Széket adok s leültetlek, Leana mia.

Gyere bé öleljelek meg,

Széket adok s leültetlek

S úgy meg vagyok keseredve,

Mint az újhold tekeredve, Leana mia.

S úgy meg vagyok keseredve,

Mint az újhold tekeredve.

Mondd meg nékem (havajgatás)

Moldva

tavaszköszöntő

d'tals lssm s.m f.m sm.; dddm sssm; sm fm

md.

tilinkóval (alaphangról)

□□■□ ■□□□ □□ ■□ □□; □□□□ □□□□ □□ ■□ □□

Mondd meg nékem kicsi madár,

Mikor léssen nyár.

Megmondom én néked lányom,

Mikor léssen nyár.

Húsvét után tavasz világ,

S még aztán jó nyár.

Húsvét után tavasz világ,

S még aztán jó nyár.

Mikor erdők béborulnak,

S e mezők es bészöldülnek,

S e mezők es bészöldülnek,

S e madárcák összegyűlnek.

S e madárcák összegyűlnek,

Szépen zengedeznek.

Csak az árvák keseregnek,

Ők nem énekelnek.

S e holtak es arról hallják,

Nékü(n)k tvaszu(n)k jó,

Kicsi bárány bögéséről,

S tilinkó¹ szólásról.

Tavasz, tavasz, gyenge tavasz,

Mindent megújítasz,

Erdőt-mezőt béborítasz,

Engem szomorítasz.

Veress az ég tovafelé

mlls. mlm. mlls. smrd. / smrd. drmd.

smrd.l,rrl,

Veress az ég tovafelé,

Veress az ég tovafelé,

S az én rózsám, s arra felé,

S az én rózsám, s arra felé.

Szeretsz-e még engem rózsám,

Szeretnélek, de nem érlek.

Szeretőd van, s attól félek,

¹ tilinkó – hangszer

Mégis engedelmet kérek,

-

Domokos Pál Péter, Gajcsána, 1962, 4473b

Jaj veress az ég s lefelé,

Mon' meg rózsám, szeretsz-e még.

Szerettelek, nem tagadom,

Annak imá' vége vagyon.

Annak, kitől vége vagyon,

Isten annak jót ne adjon.

Indulj el egy úton

Moldva

lt d' tl. m lt d' r' t t.

vagy: l t d'. r' d'-tl., d' t-l t. t t t.

Az bajom van érted,¹

Sír a szívem érted.

Sír a szívem érted,

Majd meghalok érted.

Indulj el egy úton,

Én is egy másikon.

Hol egymást találjuk,

Egymásnak se szóljunk.

Aki minket meglát,

Mit fog az mondani.

Azt fogja gondolni,

Idegenek vagyunk.

Idegenek vagyunk,

Szeretetet tartunk.

Ahol összegyűlünk,

Ketten szeretkezünk.

-

S ők is azt gondolják,²

Idegenek vagyunk,

Idegenek vagyunk,

Szeretetet tartunk.

Szeretlek édesem,

Mint a lány kenyeret,

Sóhajtok érted,

Egy nap százezeret.

Nem is sóhajtanék,

Ha nem szeretnék,

De én úgy szeretlek,

Majd meghalok érted.

Vaj, enyémmé teszek,

Vaj piros véremmel,

Földet festek érted,

Földet festek érted.

És te piros véred,

S az én piros vérem,

Egy árokba folyjon,

Egy malmot meghajtson.

(Szeretőm is voltál,

Kerítőm is voltál,

Verjen meg az Isten,

Mer igaz nem voltál.

Akiér elhagyta,

Verje meg az Isten,

Erőst meg se verje,

Veretlen se hagyja.

Kilenc esztendeig

Békédet ne hagyja,

S attól tovafelé

Békédet ne hagyja.)

A lézpedi erdőn³

A lézpedi erdőn

Felnőtt egy almafa,

S az alatt megnyugszik

Két huszáratona.

Egyik mondja vala:

Istenem, Istenem.

Másik mondja vala:

¹ Muzsikás együttes

² (10 év Méta)

³ Gerlén, Kallós Z. 1972

Ne busulj, barátom.

Met tenger a földet

Nem magának hajtsa,
zAnyja szép leányát
Nem magának tartsa.

Karján felnöveli,

Szárnyára ereszti,
Távrolról kesergi,
Hogy más szidja, s veri.

TOVÁBBI ÉNEKEK

Szerelem, szerelem

Lészped¹

l, t, d r ml.; t d' t l l m.

Szerelem, szerelem, átkozott szerelem,
(gyötirelem)

Szerelem, szerelem, átkozott szerelem.

Mér' nem termettél volt minden fa tetején,

Minden fa tetején, diónak levelén.

Hogy szakaszthasson le minden lián s legény.: ||

Hogy szakasztott volna minden szegény legény.
Minden szegény legény, minden szegény leány.

Mer' én szakasztottam, s el es szalajtottam,

De még szakasztanék, ha jóra találnék.

Egy jóra, s egy szépre, régi szeretőmre.: ||

De még szakasztanék, ha jóra találnék, S ha jóra, ha szépre, régi szeretőmre.

S régi szeretőmért mit nem cselekednék,

Tengerből a vizet kanálval kimerném.

S tenger fenekéről apró gyöngyöt

szednék, (gyöngyszemeket)

S abból a rózsámnak gyöngykoszorút kötnék. a (régiszeretőmnek)

Erdő, erdő, kerek erdő

Moldva, Klézse²

l, t, d l, m. r r d.; m m r d r m rd; l., t, dt, l, si, l,

Erdő, erdő, kerek erdő: || sajlalala...

Közepibe csipkevevessző.

Abban van egy rossz temető. (rab)

Erdő, mikor belédmentem.

Közepébe lefeküdtem.

Ott egy cseppet szenderedtem.

Mikor szemem felvetettem,

Három árva felettem.

Hát az urak minek jöttek.

Érted jöttünk, el is viszünk.

Tömlec fenekébe teszünk.

Hol kenyeret mérve eszik,

S a vizet es mérve isszák.

-

Erdő, erdő, kerek erdő,

Közepibe gyásztemető.

Abba vagyon babám háza,

Piros rózsza nőve rája.

S a virágot én ültettem,

Könyveimmel öntözgetem.

Virág, virág, kicsi virág,

Nem öntözlek, elhervadtál.

Erdő, erdő, mit vétettem,

Mikor rajtad által mentem.

Erdő, erdő, de magos vagy,

Édes rózsám de messze vagy.

Haj az erdőt levághatnám,

Édesemet megláthatnám.

Olyan messze nem tudsz lenni,

¹ Róka Mihály CD 2002, 5., címadó szám (ajdv) kb c-moll

² Róka Mihály CD 2002, 2. szám kb d-moll

Oda el ne tudjak menni.

Ha(j)e lába térdig váslik,
Úgy es elmenek odáig.

Elment az én rózsám

Moldva¹

l,s,l,t,d-r l,-s,/r m fm r. r.

Elment az én rózsám idegeny országra,
Küldi levelében, hogy menjek utána.

Nem menek utána idegen országba,
Itt es meggyászolom fekete ruhába.

Délig feketébe, délután fejrbe. :||

Estvefelé után aranyzín köntösbe. :||

Túl a vízen egy malom

Moldva²

m l l l t r' d'-t-l t r' d'-t-l; r'r'r'r' r' r' m' d't l l; l
d'd' t l d' t l

Túl a vízen egy malom, egy malom,
Libidari dombon, longari hegyen,
Túl a vízen egy malom, egy malom.

Ott kószál ez angyalom...

Nem hajlik e fű után...

Csak e szép cinkák után...

Egy szem búza, kettő rozs...

Felöntöttem, járja most...

Idefel...

Moldva³

l l m m l l m m l t d.' t./m'm'r'd' t d' r'/d'd't
l szil t/ r'd' t. l.

...

**Komámasszony meg ne mondja ez
uramnak,**

Hogy egy kakast odaadtam a zsidónak.
Komámasszony mondja kend,
Egy kakast sem látott kend,
komámasszony.

...

Madárka, madárka

Moldva⁴

s, d m fmrd / m r m r-s, d d/ d r m d t, l,/t, d
r t, l, l,

Madárka, madárka, csácsogó rigócska,
Mind azt mondogatja, visszajön tavaszra.

Ha tavaszra nem jó, rózsa kinyílásra,
Rózsa kinyílásra, búza pirulásra.

...

Kerek alma, falapi

Moldva⁵

s l l l s l l/ s l t s r m m/ kb: s m r d d r r/d m r
d t, l, l,

Kerek alma, falapi

Beteg vagyok, s a szerelem betege

Moldva

Beteg vagyok, s a szerelem betege.

Setét barna szemvel vagyok megverve.
Setét barna szemvel vagyok megverve,
Nem gyógyít meg, csak a rózsám
szerelme.

Búzaszemet szedeget egy vadgalamb.

Jaj de szépen szól az lézpedi harang.
Azt veri ki mind a két oldalára,
Szerettem egy szőke leányt, hiába.

¹ Róka M. CD 10. szám kb g-moll

² Róka M. CD 16. szám

³ Róka M. CD 17. szám hiányzó szöveg

⁴ Moldvai csángók Magyarországon A1 (ajdv d)

⁵ Moldvai csángók Magyarországon B3

Szól a kakas hajnaljára**Moldva, Lujzikalagor****Szól a kakas hajnaljára,**

Szól a kakas hajnaljára,
Minden ember ablakjára, s úgy.

Őszi harmat, hideg eső,

Őszi harmat, hideg eső,
Ősszel érik meg a szőlő, s úgy.

Ha megérik, bornak szedjük,

Ha megérik, bornak szedjük,
S a szép leányt férjhez adjuk, s úgy.

Zörög az ajtó kilincse,

Zörög az ajtó kilincse.
Visszatérült e szerencse, s úgy.

S e szerencse arra száll,

S e szerencse arra száll,
Kire akar, rivá¹ száll, s úgy.

Indulj vérjem² katanának,

Indulj vérjem katanának,
Be Bákóba³ dorobáncnak⁴, s úgy.

Visszaüzent ez anyjának,

Visszaüzent ez anyjának,
Nincsen nyerge a lovának, s úgy.

Mikor nyerget igazított,

Mikor nyerget igazított,
Akkor féket nem kaphatott, s úgy.

Ád a császár neki gúnyát,

Ád a császár neki gúnyát,
Rezes végű kicsi puskát, s úgy.

Lovat is ad felnyergelve,

Lovat is ad felnyergelve,
Hogy felüljön a nyeregbe, s úgy.

Megvirágzott a diófa**Moldva****Megvirágzott a diófa,**

Megvirágzott a diófa.
Nagyot hajlott az árnyékja,
Nagyot hajlott az árnyékja.

Gyiófána három ága,

Gyiófána három ága.
S az alatt ül Miklós Erzse,
S az alatt ül Miklós Erzse.

Mit csász nagad Miklós Erzse,

Mit csász nagad Miklós Erzse.
Kötögetek egy bokrétát,
Kötögetek egy bokrétát.

Kötögetem egy legénynek,

Kötögetem egy legénynek.
Vije haza kalapjába,
Vije haza kalapjába.

Há' ki lenne az a legény,

Há' ki lenne az a legény,
Az a legény János bíró,
Az a legény János bíró.

Jertek lányok ligetre**Moldva, Magyarfalu****Jertek lányok ligetre,**

Itt a világ közepe.
Jertek lányok ligetre,
Itt a világ közepe.

S itt árulják a rózsát,

s abból kötnek bokrétát.
S itt árulják a rózsát,
s abból kötnek bokrétát.

S ha kérdi ki kötötte,

Virág Boris kötözte.
S ha kérdi ki kötötte,
Virág Boris kötözte.

¹ rivá – reá² vérjem – testvérem³ Bákó falu (város)⁴ dorobánc – gyalogos katona, a magyar darabont szóból

Virág Boris kötözte,

Nagy asztalra letette.

Virág Boris kötözte,

Nagy asztalra letette.

Bíró István felvette,

Kalapjára feltette.

Bíró István felvette,

Kalapjára feltette.

Kötsz te rózsám máskor es,

Kapsz te csókot százszor es.

Kötsz te rózsám máskor es,

Kapsz te csókot százszor es.

Csipkebokor, csipkebokor

Moldva, Forrófalva

Csipkebokor, csipkebokor, pánháló¹,

csipkebokor, pánháló, ica, ca,

Van-e borod áruló.

Van egy kicsi, van egy kicsi, de nem jó,

Van egy kicsi, de nem jó ica, ca,

Belé költött e hernyó.

Borom es van, borom es van áruló,

Borom es van, áruló, ica, ca,

Lányom es van kiadó.

Borom es van, pálinkám es van áruló,

Pálinkám es van, áruló, ica, ca,

Fiam es házasító.

Ne menj rózsám a tarlóra

Moldva

Ne menj rózsám a tarlóra,

Mert gyenge vagy a sarlóra,

Ij-haj göndör e babám.

S levágod a gyenge kezed,

Ki süt nekem lágy kenyeret.

Ki hoz nékem bort eleget,

Piros lánytól lágy kenyeret,

Ij-haj rózsám violám.

Ne menj rózsám a tarlóra,

Mert gyenge vagy a sarlóra,

Ij-haj rózsám violám.

Törökország messze vagyon

Moldva, Szabófalva

Törökország messze vagyon,

'Z én szeretőm benne vagyon.

'Z én szeretőm benne vagyon,

'Z én szeretőm benne vagyon.

Csipkebokor leveledzik,

Csipkebokor leveledzik,

'Z én szeretőm heveredzik,

'Z én szeretőm heveredzik.

Ha menjünk, s ott menjünk,

S ez vissza, ne még térjünk.

Még elmenünk, s még elmenünk,

S ez vissza még el nem is érünk.

Egyszer jártam Dunára,

Kétszer Magyarországra.

Ott es halltam magyar szót,

Nyisd meg babám az ajtót.

Haj komaasszony táncoljunk,

Mert maholnap meghalunk.

Maradt pénz a zsebünkbe,

Két gyertyácska kezünkbe.

Eltöltöttünk egy esztendőt,

Adjon Isten szebb jövőndőt.

Magyarország messze vagyon,

Magyarország messze vagyon,

S ez én szívem benne vagyon,

Magyarország messze vagyon.

Isten áldjon kisleány

Moldva, Trunk

¹ pánháló

Isten áldjon kisleány,
Miért sírsz a Szeret martján.

Hogy ne sírjak bácsikám,
Elhagyott a Jancsikán.

Tegnap reggel hajnalon
Vígán ment el csolnakon.

Hadjad menjen szegényke,
Gyöngye piros legényke.

Árva csihány¹ kosorú,
Miért vagy szívem szomorú.

Hogy ne legyek szomorú,
Elhagyott ez szigorú.

Elhagyott ez szigorú,
Felfogott ez nyomorú.

Árva csihány kert mellett,
Az én vérjem más mellett.

Hadjad, legyen más mellett,
Hogy ne legyen kert mellett.

Menj ki, babám²

Moldva, dd t, d (r) mr d. s.,

Menj ki babám a mezőre

Mennybe vitt leány³ (ballada)

Moldva, Klézse dddd ss/lsvm d r.

Ni hol kerekedik egy kerek dombecska,
S azon növekedik egy édes almafa.

Édes ez almája, csokros e virágja,
Édes ez almája, de szebb e virágja.

S az alatt ül vala Márton Szép Ilona,
S az alatt ül vala Márton Szép Ilona.

Kötögeti vala maga koszorúját
Fehér liliomból, karsai rózsából.

S hol avval nem éri, gyöngyszemvel nyomtassa,
S hol avval nem éri, gyöngyszemvel nyomtassa.

Ni hol ereszkedik egy arany ösvenke,
S azon növekedik egy aranybárányka.

Jobb oldalán vala áldott Napnak fénye,
Bal oldalán vala áldott Holdnak fénye.

S e homlokán vala cifra fényes csillag,
S a fejibe vala nyolcvan misegortya.

Kérdi s kérdi vala Márton Szép Ilona:
- Mi járásbeli vagy, cifra fodor bárán?

- Szüzek seregiből küldött engem Isten,
Szüzek seregiből csak egy hiányozdik.

Ha te odajönnél véled be is telnék,
Ha te odajönnél véled be is telnék.

Várj meg bárány, várj meg, vegyek bocsánatot.
Apámtól s anyámtól, liány barátimtól.

Liány barátimtól, legén szeretőmtől,
Liány barátimtól, legén szeretőmtől.

Anyám, édesanyám, édes kedves anyám,
Ki kilenc hónapig méhedben hordoztál.

Kilenc hónap után e világra hoztál,
Kilenc hónap után e világra hoztál.

Apám, édesapám, Isten fizesse meg,
Isten fizesse meg felnevelésemet.

Mert én el kell menjek, szüzek seregibe,
Ha én oda menek, vélem bé es telik.

A mennyei ajtók nyíthatlan megnyílnak,
Mennyei harangok húzatlan szólanak.
S a mennyei gyortyák gyúthatlan meggyúlnak,
S a mennyei gyortyák gyúthatlan

¹ csihány – csalán

² (Horváth Gyula)

³ más szöveggel: Paksa Katalin: Magyar népzene-történet 2.27 dallam

meggyúlnak.

A fényes Nap (esti ima)

Moldva, Lészped

l l m m . r d r m f m . ;

s s f m . r m f m r d . ; m f m r . m r d t , l , s . ;

s , l , t , d . m m r d t , l .

A fényes Nap immár elnyugodott,

A föld szintén sötétben maradt,
Nappali fény éjjelre változott,
Fáradtagnak nyugodalmat hozott.

Minden állat meg nyugodalomra,

Az Istentől kirendelt álmra,
De én, Uram, úgy megyek ágyamba,
Mintha mennék gyászos koporsómba.

S midőn ágynak adom a testemet,

Deszka közé zárhatom éltemet,
Hosszas álom érheti szememet,
S a kakasszó hozhatja végemet.

Vessünk számot, hát édes Istenem,

Hogy lelkemet ne kelljen féltennem,
Hogy lehessen bátrabban szólanom,
Midőn meg kell előtted állanom.

Színed előtt minden nap elesem,

De Te lettél Atyádnál kezesem,
De megbocsáss, mert szívemből szánom,
Könyvek¹ miatt szememben nincs álom.

S az ágyamba zokogva költözöm,

Vánkosomat könyvemvel öntözöm,
S ha megtartasz holnapi napodra,
Nem fordítom azt megbántásodra.

MÁSHONNAN VALÓ ÉNEKEK

Ej, a titkos szerelem ♥

Ej, a titkos szerelem, titkosan kezdődik : ||

|| : Mégis utoljára kivilágosodik : ||

Ej, nem az a jó gazda, kinek hat ökre van

: ||

|| : Csak az a jó gazda, kinek szép jánya van.: ||

Ej, minek a hat ökör, a nagy istállóba : ||

|| : Ha, nincsen szerelem, a két ifjúba : ||

Ej! Adj Isten aranyát, annak a gazdának

: ||

|| : Aki, nevel szép jányt, más ember fiának

: ||

Ej, a titkos szerelem, akkor jól végződik : ||

|| : ha a legény, a lánnyal, összeházasodik

: ||

Az öreg zsidónak

felcsíki játékos tánc

Az öreg zsidónak akkor vagyon jókedve,

Mikor százforintos bankó van a zsebében.
Akkor mondja jó, jó lesz a bor jó,
Jó lesz az én Sári lányom lakodalmára.

vagy:

Akkor mondja hogy, jó lesz a borjú,
ici-pici Sári lányom lakodalmára.

vagy:

Akkor mondja jobb, jó lesz a borom,
Icicipi Sári lányom lakodalmára.

¹ könnyek

CSUJOGATÁSOK MÁSHONNAN

SZÉKELYFÖLDIEK¹

♥ **Se nem kicsi, se nem nagy,**
Éppen hëzzám való vagy.
Igyenës vagy, mint a nád,
Hëzzám szabott vót apád.

Ne nézz, rózsám, a szemembe,
meghalok szégyeltembe.

Éget ingem a szömöd,
Rólam mégis el ne vödd.

Adj e' csókot hódvilágon,
Úgysem adsz a másvilágon.

Nem aludtam, csak ëgy szikrát,
Eljádzottam az éccakát.

Hajtsad, hajtsad midaddig,
Míg a szoknya langallik.

Nem kell neköm ez a világ,
Csak légy enyim, te szép virág.

A szívemnek nagy a búja,
Te légy rózsám uruslója.

Az én szívem jaj, hogy dobog,
Hogy ilyen szép lëánt fogok.

(Jaj a szívem, jaj hogy dobog,
Mikor ilyen szép lányt fogok.)

♥ **Ecöt, torma, fokhagyma,**
Ez a lëán jóforma.

Mély a tenger, azt jól tudom,
De mélyebb az én bánatom.

Ez a kicsi szögelet,
Megér sok más ezöret.

KALOTASZEG

♥ **Menjünk kislány a ház mögé,**
nézzünk egymás szeme közé.

Jaj, de sáros ez az út,
A szeretöm de megúnt.

Elveszett a pincelakat,
Jaj de jó táncosom akadt.

Kútágásra szállott a sas,
Engem kislány ne csalogass.
Csalogatott engem más is,
Náladnál szebb virágszál is.

Csillag ég a hegytetön,
Hamis az én szeretöm.
Ha hamis is, legyen is,
Az vagyok én magam is.

VEGYES

Vess figurát, olyan cifrát,
Hogy a patkód hányjon szikrát.

Hó te [Gyurka], hó te, hó,
Ne szökjél úgy, mit a ló.

Kapum előtt ne sikoltozz,
A fülemben ne rikoltozz.

Ez az utca leveles,
A menyasszony de kedves.

Aki nem tud táncolni,
Menjen haza aludni.

Ez a lábam ez, ez, ez, (egyenes)
Jobban járja, mint emez.
Vigyázz lábam (édes lábam) jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz.

♥ **Addig élek, amíg élek,**
Amíg bennem zeng a lélek.
Zeng a lélek, zeng a szó,
Zeng a szerelem, a jó.

Jaj Istenem, de szép dolog,
Hogy két bolond együtt forog.

Jaj Istenem, de megvertél,

¹ Kriza János: Vadrózsák 259.o.

Hogy két szeretőt rendeltél.
Az egyiket nem szeretem,
A másik nem szeret engem.

Ne tapodd a lábamat,
Tudom a szokásodat.

Aratás, takarás,
Akkor van a jajgatás.
Lakodalom, sokadalom,
Akkor nincsen beteg asszony.

Ez a legény olyan fürge,
Mint egy háromlábú ürge.
Ez a legény úgy járja,
Hét határban nincs párja.

Volt szeretőm volt egy pár,
Kiért szívem holtig fáj.
Nem becsültem meg a hatot,
Megbecsülném most a vakot.

Piros szoknya pi-pi-pi,
Van alatta valami.
Egy kis róka, egy kis nyúl, (Kicsi róka, kicsi nyúl)
Minden legény odanyúl.

Ez a legény, túróát árul,
Lyukas a feneke hátul.

Hosszú szárú lápeda¹,
Nem termettem dologra.
Termett lábam a táncra,
Szemem a kacsintásra.

Kicsi csillag kék az ég,
Eszedbe jutok én még.
De már akkor késő lesz,
Mer a szívem másé lesz.

Amikor én legény voltam,
A szép lányért majd meghóttam.
De hogy már megöregedtem,
Mindentől megcsemerlettem.

Sírátsd meg, fordítsd meg,
Tedd az ágyra, csókold meg.

GYIMES

Szép a tavasz, szép a nyár,
Szép, aki előttem jár.
Mert aki előttem jár,
Még az éjjel vélem hál.

Hej kisasszony, kisasszony,
Lehetne már menyasszony.
Megnőtt már a csicsikéje,
Lehetne már kicsikéje.

♥ **Eresszetek előre,**
Meg vagyok szőrösödve.

♥ **Hopp szállingó szalmaszál,**
Még a szél es taszigál.
Ne taszigálj kedvesem,
Gyenge vagyok s elesem.

Kicsi csillag kék az ég,
Eszedbe jutok e még.
De már akkor késő lesz,
Mer a szívem másé lesz.

Ez az üveg az enyém,
Csókolom es sűrűcskén.
Csak az a baj, üresedik,
Az én fejem részegedik.

Kicsi nyúl a házinyúl,
Még a pap es odanyúl.
Oda bizony ne nyúljon,
Hogy a körme lehulljon.

(10)+

Felültem a kemencére,
Leégett a pinám szőre.

Ha felszököm, lóg a tököm,
Ha leszököm, beléd lököm.

Csángó legen a hegyen,
Lóg a a töke, ha megyen.

Idekinn a hegy alatt,

¹ lápeda -

Leány a legény alatt.
Azért feküdt alája,
Viszketett a pinája.

Csikorog a kapu sarka,
Kemény a vőlegény farka.
A menyassony most jött elé,
Alig várja, dugják belé.

Motorina¹, benzingóz,
Ég a pina, mint a tűz.

Kettő, kettő, tizenkettő,
Nem kell a pinára csengő.
Mert ha azon csengő volna,
Éjjel-nappal mindig szólna.

Három, három, tizenhárom,
A pinára nem kell járom.
Mert ha arra járom kéne,
Mikor dagnád, húzna félre.

Ezernyolcszáznegyvenkettő,
A pinára nem kell gyeplő.
Mer ha annak gyeplő kéne,
Éjjel nappal húzni kéne. (éjjel nappal húzna félre)

Kicsi leány, kicsi kócs,
Mikor szúrnak ne rikóts.
Mer ha anyád meghallja,
A pinádat bévarrja.

Fel a szoknyát felfelé,
Le a bugyit lefelé.
Nyilik a hús kétfelé,
Ront a bunkus béfelé.

(18)+

Túl a vízen zabkéve,
A leánynak f@sz kéne.²

Jártam Csíkba, Csicsóba,
Láttam pinát csiporba.
Öregapám azt hagyta, (Nekem apám)
B@szd meg fiam, ha hagyja.

Három kiló máléliszt,
B@sson meg egy oláh tiszt.

Három águ vasvilla,
Biciklizik a pina.
A petem³ es lóháton, (Jön a f@sz is lóháton)
Szer'úsz pina barátom.

ZENÉSZHEZ

Húzzad édes muzsikásom.
Mert én néked megszolgálom.
Vagy aratok, vagy kaszállok,
Vagy az éjjel véled hállok.

Nem mönyök én még haza,
Mett a cigán jól húzza.

(Nem megyünk mi még haza,
Mert a zenész jó húzza.)

Hé, ha, hadeha,
Mit mond az a szárazfa.

LEGÉNYES TÁNCHÓZ

Ezeknek a legényeknek,
Kell valami szegényeknek.
(De én bizony nem adok,
Inkább leány maradok.)

Karikára legények,
Huszárosan verjétek.
Jövök én is, segíték, (Megyek)
Mindjárt jobban veritek.

¹

²A gyimesi ujjogtatásokat csak tánc, mulatság hevében használták, kikiabálva mindent, ami a hétköznapokban tabu volt. Így leírva nem éppen szépirodalom, de nem is az a lényege.
<http://szigonyzene.blogspot.hu/2010/12/gyimesi-ujjogtatások.html>

³

TÁJSZAVAK

TÁNCSZÓ:	hopszasa
abajog	panaszkodik
beder	vastag gyapjúkendő
benderez	hempreg, meghág
bécsap(á)	beenged, befogad
bétőt	betelt
bongol	gombol
bötű	végű
bubája	babája, kedvese
burján	virág, vadon termő növény, gyom, gaz (teához is)
bű	undorító, visszataszító, piszkos
ciba kutya	kusti kutya, kutyaűző szó (r. tiba)
cibere	leforrázott búzakorpa leve, erjesztés után ételsavanyításra használják
cinka □	kislány, leányka, serdülő korú
csán(ni)	csinálni
csepű	durva fonatlan kender
cserge	hosszúszűlű gyapjúpokróc
csincsecske	csokor
csobán	juhász (r. cioban)
csokrozódik	összegyűl, társul
csógat	kikerget
dolománt	dolmány
dorobánc	gyalogos katona
dorok	derék
eszegyűl	találkozik
eszteváta	szövőszék
éveg	üveg
fata	téglalap alakú lepelszoknya
féreg	egér
fóta	test köré tekerhető szoknya, téglalap
frank □	lej
galuska	töltött szőlő, káposzta (r.)
gerlics	pincetorok
gyócskendő	gyapotvászon kendő
hájtok	gyertek (r. haideti)
habargat	kavargat
hangálnak	gurulnak
hág	felmászik
haslagol	hason csúszik
havalygat	vigasztal
hiú	padlás
hubujgassa	siratgatja
hujgat	disznót terel
istrang	kötő
izva	visszahívás a lakodalom harmadik napján
kankós	görbe
karinca (katrinca)	téglalap alakú, gyapjúból szőtt
kártya	szoknyaszerű ruhadarab
kerpa	fából készült veder
kötő	felcsavart fejkendő (r.)
kóc	kötény
kócs	sarok
kótság	kulcs
körmöcsöl	füstölt disznóhús
	karmol
lé	leves
matikál	matat
megcserkál	próbára tesz
megvigyázkodik	körültekint
menekező	esküvő
menen	megy
„meneget?”	köszönés
metek	nesze nektek
miesnap	mívesnap, munkanap
mony	tojás
mozikás	zenész
mutyit	mutat
napjövet, napszentület napfelkelte, naplemente	
nem ura	nem képes
nép	asszony
nyegget	marhaűző szó
nyírásza	menyasszony
nyirel	vőlegény
nunta	lakodalom (r.)
osszú	száraz
para	aprópénz (r.)
párecska	párocska
perge	vörös
pityóka	burgonya
porondos	homokos (r. prund)
putyina	fabödön (r. putina)

rengő	bölcső
réva, ri	va reá
rétel	betakar, bepólyáz
rikót	szólít, kihív
rivám	reám
ruva	ruha
sárig	sárga
saru	cipő
segge	vége
servet	kendő, zsebkendő (r. servet)
sutok	tűzhely melletti fekvőhely
száda	szája, nyílása
szültű	furulya
téj	tej
tikmony	tyúktojás
törökbúza	kukorica
üszeg	parázsló szén
vaj	vagy
verekedés	háború

JELKULCS

(xxx)	versszak szövegváltozat
(xxx)	szó változat
:	szöveg ismétlés
/	dallamismétlés
drmfsltd	szolmizáció
d, d'	alsó, felső oktáv
d.	hosszabb hang
;	új verssor
□ ■	tilinkó simán és befogva

TARTALOMJEGYZÉK

IHO GATASOK	1
KEZES TÁNCOK ÉNEKEI.....	6
Felsütött a Nap sugára (kezes)	6
Hazám, hazám (kezes)	7
S e kertemben egy madár ♥ (kezes tánc)	8
Mikor kicsi lányka voltam (kezes tánc)	8
Este vagyon a faluba (kezes tánc)	8
Egy kicsi madárka (kezes)	9
KEZES ÉS SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI	9
Kicsi madár ♥ (kezes, szerba) (=Kilenc szekér).....	9
Kilenc szeker széna, szalma ♥ (kezes, szerba).....	10
Ledől e fa (kezes, szerba)	10
Kerek erdő, csendes patak (szerba, kezes)	11
SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI	12
Ha folyóvíz volnék ♥ (szerba)	12
Sok sötétbe' (szerba)	14
Jaj, de szépen szól (szerba)	14
Menyecske (szerba)	14
Túl a vizen egy kosár	15
KECSKE TÁNC.....	15
Este jó, szürkül bé (kecske tánc)	16
Az ajtóig meg vissza (kecskés)	16
MÁS TÁNCOK ÉNEKEI.....	17
Magos vagy te (lapos/öreges magyaros)	17
Elé zajtóig (lapos/öreges magyaros)	18
Szeretőm vala ♥ (szerba studencilor tánc).....	18
Eccer jártam Gyulára (szerba studencilor)	19
Le az úton ♥ (seremoj tánc)	19
Táncolj kecske ♥ (floricrika, virágtánc)	19
Virágos kenderem (serény magyaros tánc) ..	20
Lérem-lérem (bulgáros tánc)	21
Keresem, keresem (keresel tánc)	21
Mikor Gergel legén volt (Gerelytánc)	22
Elindultam (hoina tánc, tánc házi).....	23
Egyszer jártam (csárdáska tánc)	23
Réce menyen (ráca tánc)	23
ÉNEKEK.....	23
Kalagori kecskecske (gyerek)	23
Érik, érik a cseresznye	24
A pünkösdi rózsa	25
Ez a kicsi Lészped nem jó helyen van.....	26
Duna vize, Tisza vize.....	26
Gyere ki te gyöngyvirág.....	27
Feljött a nap szíp fényesen.....	27
Ideki' a piacon	27
Zöld az erdő, zöld a petrezselyem ♥.....	28
Kiszáradt a cserefa, cserefa.....	28
Disznó e buzába	29
Fúdd el jó szél, fúdd el.....	29

Odakinn a hegytetőn	30
Tegnap voltam zab aratni.....	30
Fut a bácsi ló után.....	30
Recés a szőlő levele ♥	31
Mondd meg nékem (havajgatás)	31
Veress az ég tovafelé	31
Indulj el egy úton	32
A lézpedi erdőn.....	32
TOVÁBBI ÉNEKEK.....	33
Szerelem, szerelem	33
Erdő, erdő, kerek erdő	33
Elment az én rózsám	34
Túl a vízen egy malom	34
Idefel.....	34
Madárka, madárka.....	34
Kerek alma, falapi	34
Beteg vagyok, s a szerelem betege	34
Szól a kakas hajnaljára.....	35
Megvirágzott a diófa	35
Jertek lányok ligetre	35
Csipkebokor, csipkebokor.....	36
Ne menj rózsám a tarlóra	36
Törökország messze vagy.....	36
Isten áldjon kisleány	36
Menj ki, babám.....	37
Mennybe vitt leány (ballada).....	37
A fényes Nap (esti ima)	38
MÁSHONNAN VALÓ ÉNEKEK.....	38
Ej, a titkos szerelem ♥	38
Az öreg zsidónak.....	38
CSUJOGATÁSOK MÁSHONNAN.....	39
TÁJSZAVAK	42

A fényes Nap (esti ima), 38
 A lézpedi erdőn, 32
 A pünkösdi rózsza, 25
 Az ajtóig meg vissza, 16
 Az öreg zsidónak, 38
 Beteg vagyok, s a szerelem betege, 34
 Csipkebokor, csipkebokor, 36
Disznó e buzába, 29
 Duna vize, Tisza vize, 26
 E kertemben egy madár, 8
 Eccer jártam Gyulára, 19
 Egy kicsi madárka, 9
 Egyszer jártam, 23
 Ej, a titkos szerelem, 38
 Elé zajtóig, 18
 Elé, elé, még vissza, 15
 Elindultam, 23
 Elment az én rózsám, 34
 Erdő, erdő, kerek erdő, 33
 Erdő, erdő, mit vétettem, 34
 Érik, érik a cseresznye, 24
 Este jó, szürkül bé, 16
 Este vagyon a faluba, 8
 Ez a kicsi Lézped, 26
 Feljött a nap szíp fényesen, 27
 Felsütött a Nap sugára, 6
 Fúdd el jó szél, fúdd el, 29
 Fut a bácsi ló után, 30
 Gerelytánc, 22
 Gyere ki te gyöngyvirág, 27
 Ha folyóvíz volnék, 12
 Hazám, hazám, 7
 Ideki' a piacon, 27
 Indulj el egy úton, 32
 Isten áldjon kisleány, 37
 Jaj, de szépen szól, 14
 Jertek lányok ligetre, 35
 Kalagori kecskecske, 23
 Kecse tánc, 15
 Kerek erdő, csendes patak, 11
 Keresem, keresem, 21
 Kicsi madár, 9
 Kilenc szeker széna, szalma, 10
 Kiszáradt a cserefa, cserefa, 29
 Le az úton, 19
 Ledől e fa, 10
 Lérem-lérem, 21
 Madárka, madárka, 34
 Magos vagy te, 17
 Megvirágzott a diófa, 35
 Menj ki, babám, 37
 Menyecske, 14
 Mennybe vitt leány (ballada), 37
 Mikor Gergel legén volt, 22
 Mikor kicsi lányka voltam, 8
 Mikor nekem Laci bátyám, 30
 Mondd meg nékem, 31
 Ne menj rózsám a tarlóra, 36
 Ni hol kerekedik, 37
 Odakinn a hegytetőn, 30
 Pusztinaji nagy hegy alatt, 6
 Réce menyen, 23
 Recés a szőlő levele, 31
 S e kertemben egy madár, 8
 Sok sötétbe', 14
 Szerelem, szerelem, 33
 Szeretőm e táncba, 20
 Szeretőm vala, 18
 Szól a kakas hajnaljára, 35
 Táncolj kecske, 19
 Tavaszi szél vizet áraszt, 14
 Tegnap voltam zab aratni, 30
 Törökország messze vagyon, 36
 Túl a vizen egy kosár, 15
 Túl a vizen egy malom, 34
 Veress az ég tovafelé, 31
 Virágos kenderem, 20
 Zöld az erdő, zöld a petrezselyem, 28